

KAKOR JELEN
HREPENI
PO POTOKIH VODA,
TAKO HREPENI
MOJA DUŠA
PO TEBI, O BOG

Psalm 42

BUENOS
AIRES
1984

UNIVERSITETNA KNJARNICA
LJUBLJANA
1

DUHOVNO ŽIVLJENJE

Petdeset je let preteklo od tedaj,
ko v stolnici ljubljanski — lepi, sveti kraj —
prejeli božjo moč iz škofovskih ste rok,
ko vas izbral in vzel za delavca je Bog.
Ta zakrament, ta milost, božje posvetilo
prineslo vam ugodja ni ne služb obilo,
le skrb, begunstvo ,težke čase, trdo delo,
To ste sprejeli vdano, srčno ter veselo,
kar Bog naložil v svoji vam je premodrosti,
več, kar bi morali po službeni dolžnosti.

Na drugi del svetá vas je preložil čas,
a neprestano ste skrbeli, da pri nas
glasila se beseda božja je povsod,
kot nam naroča Kristus, Bog naš in Gospod.
Tu v pampi zbrali vkup ste vso družino našo,
delili zakramente, vedno brali mašo
v domačem, ljubem, materinem ste jeziku,
da tako med sabo, z domom, z Bogom v stiku
se nismo utopili v blatnem tem cementu.
Ob praznikih, nedeljah, v postu in adventu,
vzpodbujali ste nas, vodili spred oltarja,
kazali pot, kjer čaka nas nebeška zarja.
K Mariji ste vodili množice v Luján
Slovencev, tam rotili nas, a ne zaman,
da zvesti vedno Bogu smo in domovini,
Mariji z Brezij, vladarici naši edini.
Premerili povprek ste in počez širine
obzorja plodnih argentinskih pamp, ko zvésto
hodili ste za ovčami iz mesta v mesto,
prinašali besede božje in dobrine.

Slovenca spremljate od rojstva tja do smrti,
krstite ga, otroka, komaj se rodi,
nato ga spremljate prek šolskih vseh klopi,
spet pričate mu, ko v zakonski stopi stan,
in končno, ko izseljencu napoči dan,
da ga Gospod pokliče k sebi ónstran k nebu,
z molitvijo ste z njim še zadnjič pri pogrebu.

Zato pa: slavljenec! duhovnik! zemlje sol!
želimo vsi iz vaše črede, naj vam spet
kot tákrat — mimo šlo je petdeset že let —
Gospod, naš Bog, mogočni svoj dá blagoslov!

Tine Debeljak ml.

DUHOVNO ŽIVLJENJE

LETO 51

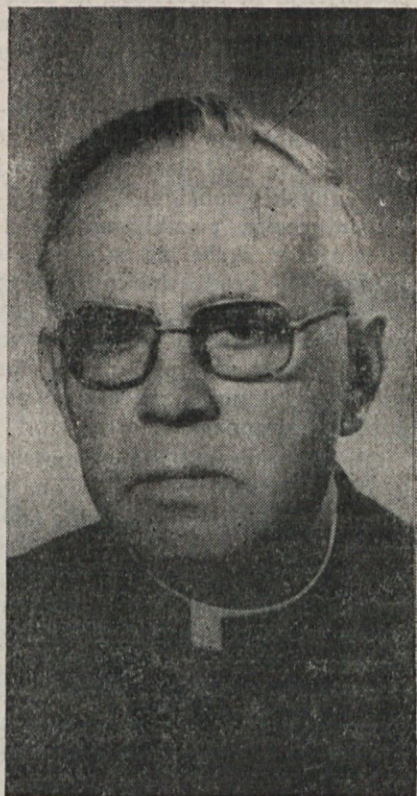
JULIJ 1984

Zlata obletnica

Kadar dosežeta oče in mati svojo zlato poroko, je za vso družino praznik. Sinovi in hčere se zberokrog njiju, a ne več sami, temveč ob svojih lastnih ženah in možeh, krog slavljencev pa se stiskajokrog vnučki, vsaj tisti, ki so se že skobacali iz materinega naročja.

Vsi so veseli. Hvaležni so Bogu, da jim je naklonil milost, da doživljajo skupaj s svojim dedkom in babico tako pomemben praznik življenja in ljubezni, pa tudi zato, ker so ta dan še bolj povezani med seboj, ker so kljub razlikam in razdaljam še vedno družina. Vezi ljubezni, ki omogočajo vsako družinsko življenje, so tedaj vidnejše in močnejše.

Nekako tako je te dni tudi v naši slovenski skupnosti v Argentini. Naš duhovni oče mons. Anton Orehar, direktor dušnih pastirjev med nami, neumorni učitelj in profesor tolikih mladih

rodov, obhaja svoj zlati duhovniški jubilej.

Ko se je pred 50 leti, v tedi še daljni Argentini, prva skupina slovenskih romarjev poklanjala Lujanski Mariji v njenem svetišču, se je naš sedanji duhovni oče Anton Orehar pripravljaj na svojo novo mašo. Tedaj ni sanjal, da mu bo ljubi Bog dal nekoč v tej deželi, na koncu oddaljenega kontinenta, tako veliko družino.

Kakor v vseh družinah tudi med nami ni vedno dovolj časa, potrpljenja in pozornosti za medsebojno razumevanje pa tudi za izraze hvaležnosti, ki jo v dnu srca sicer čutimo. Tudi naša begunska družina ni izjema. Večkrat pozabljamo na potrebe, ki jih zahteva naš izredni položaj — begunske, politične in ideološke emigracije, pozabljamo pa tudi nanje, ki skrbje, da se svojemu poslanstvu sredi dnevnih skrbi ne izneverimo. A zlati jubilej našega dušnega nadpastirja je za vso skupnost spet praznik, ki nas spominja skupnih pričetkov, naporov in skupnega smotra.

Ob slavlju se nihče ne spominja svojih lastnih težav, ne obuja grenkih spominov na pretekle spore med brati, temveč se strne z rojaki krog slavljenca z veselim srcem, da smo kljub različnostim še vedno kakor ena sama trdno povezana družina.

Ko hvalimo Boga za to, da nam ohranja našega dragega monsinjorja, in ga prosimo, naj nam nakloni njegovo očetovsko vodstvo še dolga leta, se Mu zhvaljujemo tudi za to, kar smo se ob tem resničnem zdómskem nad-

pastirju naučili.

Pókazal nam je z zgledom in z besedo, kako naj služimo istočasno Bogu in narodu. Kako naj spoštujemo, kar je tuje, pa ljubimo lastno; kako je mogoče družiti poslanstvo do slovenskega naroda iz roda v rod z dolžnostjo ljubezni do vseh, kateri so naše pomoči potrebni; kako naj raste mo kot osebe in kot skupnost, kljub razdaljam, zakoreninjeni v celotno občestvo slovenskega naroda; kako naj razvijamo svoje osebne in narodne posebnosti pa razumemo nje, ki so drugačni od nas; kako naj vztrajamo na načelih katoliške morale in družbenega nauka, pa skušamo z zgledom, besedo in molitvijo navajati na pravo pot nje, ki jih zavračajo. Naučili pa smo se tudi biti neizprosni do zmote, nestrpni spričo krivic in neomajno zvesti njim, ki so dali življenje, da mi živimo.

Zvestoba vsemu, kar je učil naš veliki škof dr. Gregorij Rožman, je ena od najlepših lastnosti našega slavljenca, hkrati pa nam pretresljiv zgled.

Slovenska skupnost v Argentini se kakor velika družina s hvaležnostjo v srcu veseli zlatomašnega jubileja svojega duhovnega očeta. Vezi, ki nas povezujejo, so ob tem slavlju vidnejše in močnejše. Bog daj, da bi se okrepila ob velikem zgledu našega zlatomašnika tudi zavest zvestobe, ki smo jo, rod za rod, dolžni našim živim in mrtvim bratom širom Slovenije.

Marko Kremžar

Zlatomašnik mons. Anton Orehar in njegovih šest skrbi

Služba msgr. Antona Oreharja, delegata za slovensko dušno pastirstvo v Argentini, je združena s številnimi skrbmi. Najbolj vidnih je šest: za naša dušnopastirska središča, za Slovensko hišo in cerkev Marije Pomagaj, za verski tisk, za verske in katoliške organizacije, za naše šole in za razkrojene rojake po vsej državi.

DUŠNOPASTIRSKA SREDIŠČA

Teh je sedaj sedemnajst: devet v Velikem Buenos Airesu, osem pa v notranjosti Argentine. V Velikem Buenos Airesu sta dve v Capitalu: eno v Slovenski hiši, drugo v Villa Devoto, pri Svetogorski Mariji, po eno središče pa je na sedmih krajih: Berazategui,

Ljubljanska stolnica. V njej je bil naš sada ji zlatomašnik msgr. Anton Orehar 8. julija 1934 posvečen v duhovnika. Tu je kot stolni vikar deloval, preden se je maja 1945 umaknil pred komunisti v svobodno tujino.

Carapachay, Castelar, Ramos Mejía, San Justo, San Martín in Slovenska vas. V notranjosti pa so: Bariloche, Córdoba, Mar del Plata, Mendoza, Miramar, Rosario, San Luís in Tucumán.

Slovenska dušnopastirska središča so podobna našim župnijam. Nekatera po prebivalstvu nič ne zaostajajo za njimi, druga pa so seveda precej majhna. Največji kraji so: San Justo in Ramos Mejía, San Martín in Castelar, Slovenska vas in Mendoza. Benjamini pa so: Tucumán, Berazategui in San Luís.

Delegat skrbi, da so ti kraji dušnopastirsko oskrbovani. Večji imajo svojega dušnega pastirja. Ta v versko-moralnem življenju uči, vodi in posvečuje. Kraje, kjer ni stalnega duhovnika, obiskujejo drugi dušni pastirji. Delegat navedno v teku leta obiše vse kraje. Trudi se, da v njih vladata razumevanje in ljubezen. Prizadeva si, da smo med seboj kljub razdaljam in razlikam povezani. K temu služijo tudi naši vsakoletni romanji v Luján in v Lourdes. To pospešuje tudi procesija presvetega Rešnjega telesa. Vidni znak povezanosti so seveda redne mesečne seje dušnih pastirjev. Na sejah izmenjavamo misli in se razgovarjamo, kaj je treba storiti za „blagor Gospodove črede“, da se tako izrazim s škofom dr. Leničem, našim narodnim direktorjem.

Dušnopastirska središča so tako prva in glavna delegatova skrb. Njihovo življenje in njihov duhovni napredek so njegovo veselje, njihovo usihanje so njegova bol.

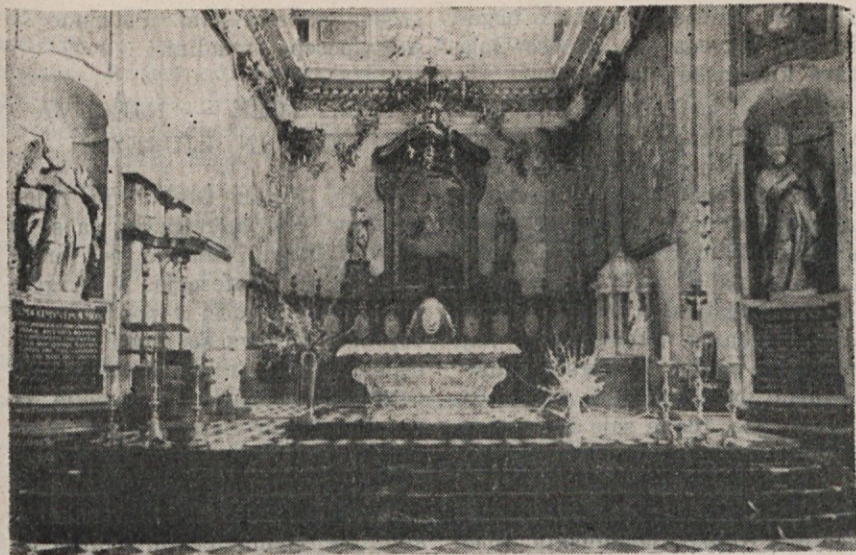
Kraji pa takrat žive in rastejo, kadar v njih živi ljubezen, kadar so Domovi polni mladine, šole lepo napredujejo, mladinske organizacije se razvijajo. Takrat, kadar gre veliko ljudi na duhovne vaje. Takrat, kadar lepo potekajo nedeljske maše in svete ure. Takrat, kadar cvete zakramentalno življenje. Takrat, kadar vlada veliko soglasje med cerkvijo in Domom, med Domovi in v vsej naši skupnosti.

SLOVENSKA HIŠA IN CERKEV MARIJE POMAGAJ

Slovenska hiša in cerkev Marije Pomagaj v Buenos Airesu sta druga delegatova skrb. Res je, da jo deli z odborom in končno s številnimi dobrotniki, a zadnja skrb je le na njem.

Akcijo za Slovensko hišo je začel v letu 1954, torej pred tridesetimi leti. Najprej je imel številne razgovore s posamezniki in raznimi ustanovami. Nato je prišla poslanica, ki so jo z delegatom podpisali vsi takratni dušni pastirji. V avgustu 1956 je bila preselitev iz Víctor Martíneza 50 na Ramón Falcón 4158. 8. julija 1962 je delegat blagoslovil temelje Slovenski hiši. 7. maja 1967 je bila blagoslovitev prvega dela. Od božiča 1971 pa do 26. maja 1974 je trajala gradnja drugega dela Slovenske hiše in cerkve Marije Pomagaj. Leta 1980 je bila Hiša v celoti dokončana. V novembru 1983 pa se je znatno povečalo zemljišče Slovenske hiše.

V Slovenski hiši je tako cerkev Marije Pomagaj, v njej so Dušno-

Prezbiterij ljubljanske stolnice.

pastirska pisarna, pisarna Zedinjene Slovenije, Kulturne akcije in Svobodne Slovenije. V Slovenski hiši so središča naših številnih ustanov, organizacij in listov. Tu se zbiramo: množično ob večjih prireditvah, v manjšem številu dan za dnem, posebno ob sobotah in nedeljah.

VERSKI TISK, ZLASTI OZNANILO IN DUHOVNO ŽIVLJENJE

Tretja delegatova skrb je verski tisk, ki povezuje in oblikuje naše rojake po vsej občirni Argentini.

31. julija 1949 je msgr. Anton Orehar začel izdajati Oznanilo. Od takrat pa do danes je izšlo 1820 števil. Pol leta prej pa je z msgr.

Janezom Hladnikom in g. Ladislavom Lenčkom, C.M., pristopil k reviji „Duhovno življenje“, ki jo še danes izdaja.

Delegat se dobro zaveda, da nam je verski tisk nujno potreben. Potreben za versko, moralno in kulturno oblikovanje. Brez verskega tiska bi hitro utonili v tukajšnjem svetu.

Seveda so z verskim tiskom velike skrbi. Posebno v današnjih, gospodarsko tako neustaljenih časih.

VERSE IN KATOLIŠKE ORGANIZACIJE

Msgr. Anton Orehar vsa leta našega življenja v Argentini posveča veliko skrb verskim in katoliškim organizacijam. Pri srcu

so mu še posebej mladinske organizacije. Zaveda se, da so šola prave krščanske vzgoje.

Takoj ob prihodu v novi svet je priklical štiri veje Katoliške akcije. Vso podporo je dal Slovenski fantovski zvezi, katere ustanovni dan je bil 6. marec 1949, in Slovenski dekliški organizaciji, ki je nastala 8. maja istega leta. Na dušnopastirskih sejah neprestano poudarja duhovnikom, naj vse skrbi posvečajo organiziranemu delu. Na vso moč priporoča načrtno delo, redne seje in sestanke ter duhovnikovo prisotnost in zanimanje za mladinske organizacije. Sam pa neprestano govori mladini. Koliko mladinskih maš je že daroval! Kolikokrat je pridigal mladini! Na kolikih sejah in sestankih je že bil! Vsa leta je zvezni asistent dekliške KA, dolga leta je bil duhovni vodja Slovenske dekliške zveze.

Pa tudi na druge organizacije ne pozablja. Pri srcu mu je Slovensko katoliško visokošolsko društvo. Vsa leta je pri Slovenskem katoliškem akademskem starešinstvu. Vesel je razmaha Zveze slovenskih mater in žena. 17. maja 1949 je ustanovil Vincencijevo konferenco, ki skrbi za pomoči potrebne rojake. Z vso dušo je podprl Čebelico, stalno se posveča Dušnopastirskemu skladu, ki pomaga dušnim pastirjem, da se lažje popolnoma posvete delu med rojaki, in še in še.

Msgr. Anton Orehar je trdno prepričan, da brez verskih in katoliških organizacij ne gre. Po-

trebne so starejšim. Potrebne še prav posebej mladini.

NAŠE ŠOLE — NJEGOVA SKRB IN LJUBEZEN

Msgr. Anton Orehar je rojen profesor. Nič čudnega ni, da si je že v Ljubljani začrtal pot srednješolskega profesorja. V Argentini je takoj začel s poučevanjem verouka. Iz tega so kmalu nastali osnovnošolski tečaji. Sam je bil neutrujen veroučitelj. Nedeljo za nedeljo, kakor nekoč Anton Martin Šlomšek, je poučeval naše otroke. Po nekaj letih se je z dušo in srcem posvetil Slovenskemu srednješolskemu tečaju. Zadnja leta se je razveselil tudi visokošolskega tečaja.

Šola mu je naloga in odlika, skrb in ljubezen. Nanjo se resno pripravlja. Katehete neprestano sprašuje o njej. Želi, da so s srcem pri stvari. Zaveda se, da so mladostna leta nadvse pomembna za vse življenje.

NEPRESTANO MISLI NA RAZKROPLJENE ROJAKE

Msgr. Anton Orehar se nenehno zaveda, da je dušni pastir vseh rojakov v Argentini. Pri srcu so mu vsa dušnopastirska središča, misli na Slovensko hišo in cerkev Marije Pomagaj, trudi se za naše šole, verske in katoliške organizacije ter naš tisk, a pri tem ne pozablja raztresenih rojakov po državi. Vse dela pravzaprav zanje.

Rad jih obiskuje. Rad se z njimi

pogovarja. Vesel je, če jim more maševati in jim približati veselo oznanilo. Srečen je, kadar opazi napredek. Srečen je naših duhovnih poklicev. Kolikokrat je že govoril pri novih mašah!

Razkropljenim rojakom neprestano poudarja, naj ne pozabljajo na Boga. V ospredju je sveta daritev, spoved in molitveno življenje. Nadvse priporoča razumevanje in ljubezen v družini. Spodbuja k medsebojni ljubezni. Pogostokrat

jim stavlja za zgled škofa Gregorija Rožmana.

Zlatomašniku se bomo za vse skrbi, vidne in nevidne, pristrčno zahvalili. Zahvali pa bomo dodali prošnjo, naj ga vsemogočni Bog po priprošnji Marije Pomagaj še dolgo ohranja in podpira v blagor vsega slovenskega božjega ljudstva v obširni Argentini.

Alojzij Stare

Z l a t a m a š a

(Msgr. Antonu Oreharju, kot to oznanja akrostih.)

Amerika pod križem južnih zvezd:
Napij duhovniku na robu svojih cest
To petdeseto leto darovanja
Odrešenika, Upa naših sanj.

Ne boj se! Tvoj je — ker je ves Slovenec.
Utrujenim od tvojih divjih pen
Odpira miren pristaniški vhod —
Račun bo poravnal nekoč Gospod...

Ekran, ki ga življenje v dom prenaša,
Hiti razpet v razsežnosti duhá —
Antene segajo v nebesa vere.

Raduj se, zemlja: to je tvoja maša!
Jadralci plovejo v zlatà večer.
Umetnik-Bog se s pampe ti smehlja.

Vladimir Kos

Pasi moja jagnjeta, pasi moje ovce!

Župnik Anton je pustil ženitovanjsko večerjo in stopil k telefonu. Trepetajoči ženski glas mu je sporočil: „Pol zavestnega smo prepeljali moža pravkar v sanatorij sv. Izidorja. Mislim, da je srce. Komaj mi je pošepetal, da bi želel vaš obisk.“

Zdravko, vedno mladostno nasmejani mož! Poročil ga je, mu krstil Andreja in Zofijo, drugače sta se pa le redko srečavala. Kadar se je spomnil nanj, ga je zaskrbelo, kako je z njim. Pohitel je v kapelo, da povabi Spremljevalca za na dolgo pot s seboj... Da le ne bi bilo prepozno!

— — —

„Pojdiva tja med brajde, da bom videl, kako dozoreva grozdje. V mestu tega ni!“ je pokimal gospod Anton.

Koščena Karlova postava se je obrnila. Odšla sta med trsje.

„Letos bo dobra trgatev, že dolgo je ni bilo,“ se je hvalil Karel. „Vedno je kaj: toča, deževje, bolezni. Letos pa res dobro kaže...“

Redko se je oglasila v tej korodopski prostranosti slovenska govorica. Trsje, drevje, zemlja in nebo — vse ji je prisluhnilo.

„Boga zahvalite! Bodo tudi kozarci polni!“ je pripomnil gospod Anton.

Nad njima se je vozilo vroče po-

letno sonce in natakalo sladkost v viseče grozdje.

„Oče, kar tu opraviva. Po domače, po slovensko. Sama sva in senca je,“ je odločil gospod Anton.

„Kaka sreča, da pridete in govorite slovensko!“

Krog in krog stene iz vinske trte, nad njima viseče grozdje, ki se je z razpletelih rozg smejalo kakor izpod kupole te naravne kapelice pod nebom. Sredi med njima pa Kristus z dobrotnim blagoslovom.

V Karlovih kolenih je zaškrtnilo, ko se je spustil na zemljo, se oklenil hrapavega trsa, kleknil z glavo še nižje proti zemlji in odprl dveri duši na široko, da odvrže, kar ga je težilo...

Po dani odvezi se je obema zdelo, da je sijal dan v novi luči. Morda pa je bil to le odsev Dobrote in Ljubezni!

— — —

Župnik Anton je zvedel, da je vdova Zorka zbolela. Poznal je njeno trmo, zakrknjenost, praznoto in mraz v duši. Nekaj dni se je obotavljal: tehtal je, presojal, se že odločil, pa spet zanihal v negotovost. Neko jutro, pa kakor da mu je nekdo na uho šepnil: „Stopi vendar na pot! Zato sem te izbral!“

Ko so se odprla vrata, je zastr-

Škof Rožman in msgr. Orehar ob
blagoslovitvi temeljnega kamna cer-
kve Marije Kraljice v Lanusu 1956.

mel vanj blede, skoraj prestrašeni obraz. Nič odgovora ni bilo na njegov pozdrav. V njenih očeh se je vkresnila neprijazna iskra.

„Kaj vas nosi tod okrog?“ je siknila jezno.

„Prihajam z dobrimi nameni. Včasih bolniki potrebujejo kake pomoči,“ se je ponudil.

„Kar mi vi ponujate, meni ni potrebno. Saj me poznate!“

„Pogovorila bi se. Mogoče pa le najdeva kako zdravilo, ki bi vam dobro storilo.“

„Dvomim. Sicer pa, čemu bi zgubljala čas!“ je odrezala.

„Kaj je nekaj minut v primeri z dobro večnostjo, ki jo lahko izgubiva!“

„Ne verujem v njo. Zame velja le vse zemsko.“ Rahlo se je hotela nasmehniti in že pripirala vrata.

„Bova še prišla, če mi bo On dovolil na pot,“ je odločil župnik Anton in si položil dlan na prsi.

„Imam vrata, da jih zapiram pred nepovabljenimi.“ Nato je zatresnila z vrati.

Čez nekaj tednov je izpolnil obljubo. Vlažen in siv zimski večer se je razgrnil čez mesto. Teža in žalost je ležala na ulicah, nad hišami in proniknila celo v ljudi.

Dolgo je trkal, nihče se ni oglasil. Nihče mu ni odprl. Spet je trkal in čakal. Brez odgovora. Končno je pritisnil na kljuko. Vrata so se odprla. Ob njih na tleh je ležala gospa Zorka: s pol odprtimi usti je zajemala sapo, oči so trudno boljščale v prišleca, čez lica val mrtve bledice.

„Kaj se je zgodilo?“ je vprašal in se sklonil nad njo.

„Dobri človek, pomagaj! Tako mi je hudo...“ je zlogovaje šepeotala.

Dvignil jo je na zofo. Zgrabila ga je za roko. „Ravno prav ste prišli.“

„To vidim. Ravno prav sva pri-

šla...“ jo je popravil. „Se pogo-
voriva?“

Z očmi je pritrdila.

Župnik Anton je potegnil Kri-
žanega iz prsnega žepa ter ji ga
približal k ustom. Poljubila ga je.

Neizmerno veselje je napolnilo
njegovo dušo. Kajti kaj bi moglo
biti lepšega zanj, kot da je našel
dušo, ki jo je poslal iskat Gospod.

— — —

Samo kratki tedni ga še ločijo
od velike obletnice: petdeset let
mašništva — tisti dan bo Zlata
maša.

Zasenčil je gospod Anton na-
mizno luč, da je somrak napolnil
sobo, obtičal v naslonjaču in se
vdal sanjarijam. Tolikokrat si je
prigovarjal, da tega ne mara, a
ga je premagalo... S spominja-
njem je segel daleč in priklical
ter oživil, kar je bilo tam shranje-
no in je tiho počivalo v dnu srca
in mirovalo v mislih, kakor da
sploh ni nikoli živelo. Presenetila
ga je ura, da je odšel iskat ka-
menčke v tolmun spominov, da bi
sestavil podobo na pragu svojega
skoraj tri četrt stoletnega življe-
nja.

Blizu dóma na bregu sedi. Tam
so Predoslje. Zadaj predhrabi Ka-
ravank, iz njih osrčja štrli Stor-
žič v nebo. Pod njim se premeta-
vajo valčki Kokre veselo drug čez
drugega in razigrano pozvanjajo
v nižinski svet. In domača cerkev:
krstili so ga v njej. Gospod so
namignili, da pridne Bog pokliče
k oltarju. Zdaj o tem razmišlja
v mladi glavici: ljudska šola, nek-

kje je gimnazija, potem šola, kjer
te „izučijo“ za duhovnika. Nato
si gospod kaplan. To je najvišja
pobožna želja dečka, ki strmi v
igrive valčke Kokre in se vozi z
raztrganimi oblački po nebu. Naj-
večja sreča, nič drugega si ne bi
poželel...

Komaj slišno mu udari zvenk
daljnih domačih zvonov na uho:
kamenčki spomina nove maše. Po-
joči bron, klicar prazničnih dni!

Z desnico potegne čez čelo, da
bi ugnal nadležne želje: da bi bral
zlato mašo doma, pod varstvom
patrona sv. Siksta, ob akordih še-
peta Kokre, pod obsenčenim za-
slonom Karavank, le dober skok
od domače hiše, kjer bi me spre-
jela v objem sestra Ivanka in mi
v dokaz večne družinske zvestobe
odkazala še vedno skrbno čuvano
rojstno posteljo? Ne! Ne! Preveč
ljubezni bi bilo nalite v ta pre-
srečni napoj! Kako bi ga mogel
izpiti prisiljen k molku, ko bi moje
srce hrepenelo po luči svobode?
Meni je Gospod določil drugo pot
in po njej mi je zvesto hoditi. Tu,
med svojimi ljudmi — begunci
bom užil čašo sladkosti in kaplje
pelina... Sredi med zvestimi ov-
cami, ki poznajo glas in govorico
svojega pastirja. Kjer morem v
prostosti govoriti, kar mi nareku-
jeta um in srce.

Pognal se je kvišku. Znašel se
je spet sredi resničnega življenja.
Približal se je Križanemu. Zdelo
se mu je, da ga je čakal. Sklenil
je roki in se mu vdano zahvaljeval:
za leta, ki mu jih je naklonil; za
Njegovo varstvo, da je skušal rav-

17. oktobra 1982: msgr. Orehar pozdravlja ljubljanskega nadškofa in slovenskega metropolita dr. Alojzija Šuštarja, ki nas je med svojim bivanjem potrdil v veri in spodbujal k zvestobi slovenstvu ter prijateljstvu med seboj.

nati z od Njega naklonjeno modrostjo, kakor mu je naročal in ukazoval; za veselje svojih dni, pa tudi za preizkušnje in grenke napeje; pa končno za zveste, ki so ga spremljali s svojo pomočjo, kakor tudi za one, ki so s sovražnim očesom streljali vanj. Prosil ga je tudi, naj mu oprostí, če morebiti v svoji zemski slabosti ni izpolnil vsega, kakor bi bil moral storiti.

Vsega ni obseglo njegovo spominjanje. Koliko kamenčkov je še obležalo v tolmunu spominov! Samo Bog ve zanje!

Spoštovani naš zlatomašnik!

Najprej: naša hvaležnost in iskrena zahvala za vse, kar smo po Vašem posredništvu prejeli od nebeškega Očeta!

Nato: prosimo Vas kot svojega učenika, da spregledate našo nedovoljno poslušnost!

Končno: naj bo Vaši zahvali Bogu pridružena tudi naša, da Vas je določil za dobrega Pastirja med nami!

Pa še to: iskreno Vam čestitamo k temu prazniku, dvigamo čaše in Vam vdano nazdravljamo: V čašah naših vino se iskri, naš zlatomašnik dolgo naj živi!

Jože Krivec

Pismo jubilantu

Gospod monsinjor!

Urednik me je naprosil, naj bi za to slavnostno številko DŽ tudi jaz napisal kaj o Vas.

V zadrego me je spravil: saj bodo drugi znali več in boljše kot jaz. Končno pa sem se le odločil — za obliko pisma: Pisma, kot si ga ob posebnih dogodkih pišejo dolgoletni prijatelji, ki jih je življenje na poseben način povezalo, da so si na svoji življenjski poti postali medsebojna močna in zanesljiva opora pri delu za skupne ideale.

— — —

Bilo je med zadnjo vojno. V naši, takrat še beli Ljubljani smo prepevali na stolnem koru — kakšni nepozabni spomini so mi ostali na oba mojstra: msgr. Premrla in dekana dr. Kimovca! — Takrat sem prvič slišal o Vas — profesorju in tudi poslušal kak popoldanski nedeljski govor s stolnične lece, kjer sta z dr. Filipom Žakljem — oba stolna vikarja — usmerjala vernikom korake v tistih zmešanih dneh. A srečala se takrat nisva.

— — —

Potem je prišel maj 1945. Tisto nedeljo smo še peli v stolnici, pa so nas sirene pregnale. In nato smo šli. Z odhodom iz domovine je prišlo najino prvo srečanje v begunstvu, skupna pot po taboriščih. Za Monigom Servigliano in Senigallia ter najina zadnja postojanka: Buenos Aires.

Ob Vašem zlatomašnem jubileju mi spomini uhajajo na vsa ta leta nazaj, da se ob nekaterih posebnih doživetjih, kot ob življenjskih postajah ustavim — vse do zadnje, ki nama jo je Gospod določil.

— — —

Monsinjor, Vaš dobri spomin Vam gotovo živo stavi pred oči barako št. 2 v taborišču Servigliano, tam v lepi in gostoljubni italijanski provinci Tre Marche v Abruzzih. Župnišče, z vsemi duhovniki, ki ste bili z nami v taborišču, je bilo v njej. Pa tudi pevska soba, v kateri je dan za dnem dolge ure pod neutrudnim Andrejem Pogačarjem vadil takratni Emigrantski pevski zbor Slovenija. Predsedoval sem mu in z blago dušo, dirigentom, sem v skrbi za petje pri mašah in drugih cerkvenih slovesnostih po „službeni dolžnosti“ navezoval vedno pogostejše stike z Vami. (Vzporedno je v enaki meri pomembno sodeloval tudi „ljudski“ zbor, ki ga je odlično vodil talentirani, žal prezgodaj umrli organist Lado Lempl). Tam je začela najina vzporedna pot — Vi pastir, mi pevci z verniki vred ovce — a vsi k istemu cilju: Za slavo božjo. Ne Vi, ne kdo od nas ni takrat, pred 39. leti mislil, kam nas bo Previlnost vodila in kaj od nas pričakuje. Vsi pa, ki smo imeli priložnost spoznati Vas, smo v Vas gledali premišljeno pametnega, načelno trdnega in za

Pročelje Slovenske hiše v Buenos Airesu (Ramón Falcón 4158). Slovenska hiša je slovensko versko, kulturno in socialno središče v Argentini.

vse dobro vnetega duhovnika z vsemi sposobnostmi, da med nami prevzame vodilno mesto.

— — —

Preselili so nas v obmorsko Senigalijo. Novo okolje, nov poveljnik, novi problemi in nova vez, ki nas je še bolj povezala. Postala sva si celo stanovska kolega v profesorskem zboru taboriščne gimnazije, le s to razliko, da ste Vi bili res profesor, jaz pa le po sili razmer in sem se moral zvezdoslovja, ki sem ga razlagal študentom (od takrat sovražim ta predmet!), učiti na plaži, da so se mi študenti posmehovali, ko so me skrivaj opazovali.

Z izgonom vrste Vaših sobratov iz taborišča, med katerimi je bil tudi zborov dirigent Pogačar, sem

moral vskočiti na njegovo mesto. Najina srečanja so postajala še pogostejša, a kmalu sem s par „sotrpini“ po ukazu poveljstva taborišča tudi jaz bil „kazensko“ preseljen v mednarodno taborišče v Reggio Emilia.

S še grenkejšim priokusom k vsej grenkobi begunske revščine sem odšel, vendar potrjen z velikim spoznanjem. Ne vem, če se še v podrobnostih spominjate najinega slovesa takrat. Jaz ga ne bom pozabil. Prijatelja spoznaš v nesreči in v težkih trenutkih. — Ostali ste s skupino v taborišču, pa ste ostali tudi z nami, ki smo morali drugam: velik, spoštovan, neustrašen v uveljavljanju principov, ljubljen, odločen v trenutkih, ki niso bili prijetni, v vsem pa

zvest Gospodu, ki Vam je zaupa-
tisti vinograd in naš, ki smo bili
v njem.

— — —

Mene je potem pot vodila v pi-
sarno Socialnega odbora v Rimu.
Pripravljanje izseljevanja, v glav-
nem v Argentino, je bilo v polnem
teku. V polnem teku pa je bilo
tudi delo sil, ki so stregle po živ-
ljenju naših pomembnih delavcev.
Tudi Vi ste bili med „sivimi“. —
Ob tem pridevniku se mi danes
nehote vsiljuje za Vas in še koga
od takratnih „sivih“, ki ste morali
skrivaj in na hitrico čez morje, da
Vas je že takrat Bog izbral, da
boste po dolgih letih postali naša
— siva eminenca.

— — —

Sedaj že 39 let orjemo skupaj;
v lepem in grdem vremenu, kjer
je zemlja rahla in voljna ali pa
tudi kjer morda plug zoprn za-
škrti, ko naleti na kamen ali čre-
pinjo. Ljudje smo, s krepostmi in
slabostmi. In teh je več. Tudi
skregamo se, kaj ne? Saj je prav
tako — v družini smo si bratje,
zraven pa še svobodnjaki. Potem
se pobotamo in se še bolj poveže-
mo v delu, stremljenjih in hote-
nju. Zato delamo naprej. S polno
paro. Dokler Bog dopusti. Kjer-
koli moremo: v cerkvi, v organi-
zacijah, v šoli, kjerkoli.

Monsinjor, spoznal sem Vas po-
polnoma šele v Argentini. Ne sa-
mo kot vzornega Gospodovega vi-
nogradnika, ampak tudi kot veli-
kega Slovenca, ki zna delati v času
in okolju, kamor je postavljen; ki
nobene priložnosti ne opusti, da

ne bi rojakov, ki so mu izročeni,
zlasti mladih, opozarjal na dolžno-
sti do narodnih izročil: vere, je-
zika, običajev. Prav za ta zgled
smo Vam še posebej hvaležni.

Morda ne boste odobravalni vse-
ga, kar in kakor sem napisal. Ve-
liko več bi lahko in moral, a to
naj ostane. Zaradi kronike.

Ne zamerite mi, če Vam pišem,
ko se vendar vse lepše lahko oseb-
no pogovorimo. Izbral sem to obli-
ko, da javno izrazim svoje veselje
ob Vašem jubileju. Bogu sem hva-
ležen za vse, kar mi je naklonil
v vseh letih najinega skupnega de-
la. Hvaležen pa sem tudi Vam
za vse lepe zglede, navodila in
izraze prijateljstva.

Ko boste v nedeljo 8. julija za-
peli svojo zlatomašno Glorijo, bodo
srca nas vseh, ki bomo pri daritvi,
polna hvale Bogu, da nam Vas
je dal, in prošenj, naj nam Vas še
dolgo ohrani. Na koncu pa bomo
iskreno iz polnih grl z Vami in
z vso slovensko srenjo zapeli:
„Pojte slavo Bogu!“

Monsinjor — jubilan: Iskrene
čestitke, zahvala in najlepše želje

Vaš

Dr. Julij Savelli

Pogovor z zlatomašnikom

V nedeljo, 8. julija, bo vaša zlata maša, monsijor, in vas prosim, da bi za bralce Duhovnega življenja odgovorili na nekaj vprašanj o vašem življenju.

Morda bi začeli kot po navadi ob takšnih priložnostih: Kdaj in kje ste bili rojeni, kak spomin na očeta in mater; koliko bratov in sestra vas je bilo v družini; koliko je še živih?

Rojen sem bil 13. junija 1910. v Predosljah pri Kranju. Oče in mati sta bila preprosta, mama zelo brihtna, oče delaven zidar, ki sta bolj vzgajala z zgledom svojega življenja kot z besedo. Oba sta bila zelo delavna. V družini nas je bilo 9 otrok, 5 bratov in 4 sestre. Živi nas še 5, najstarejša sestra, mati 11 otrok, ima 89 let, najmlajši v družini sem bil jaz. Umrli sta dve sestri in dva brata.

Kje ste opravili prve šole?

Ljudsko šolo sem končal v domačem kraju, gimnazijo pa v Kranju, ki je bila tista leta še klasična. Po usmerjenosti je bila liberalna, vendar so bili profesorji pravični in v šoli nepristranski, čeprav so vedeli, kakšnih nazorov smo dijaki. Od duhovništva niso odvrčali. Gimnazija s študenti in profesorji ni negativno vplivala na odločitev za duhovniški poklic.

V gimnazijo sem hodil vseh 8

let peš od doma 5 km daleč in sem po besedi razrednika le trikrat manjkal.

Ali ste bili v kakšni mladinski organizaciji? Ali se zavedate, kaj je odločilno vplivalo na vašo odločitev za duhovniški poklic? Kakva oseba, dogodek?

Ker sem živel doma, nisem bil v nobeni dijaški organizaciji, pač pa v domači fantovski Marijini družbi in pri fantovskem odseku „Orla“, kjer sem tudi sodeloval.

Na odločitev za duhovniški poklic je vplivalo versko življenje v domači družini in zgledno življenje domačih duhovnikov, dasi me ni nihče nagovarjal za vstop v semenišče.

In kako je bilo z vašim nadaljnjim šolanjem? Kdaj ste bili posvečeni?

Po končani gimnaziji sem vstopil v ljubljansko semenišče in študiral na teološki fakulteti ljubljanske univerze, ki sem jo končal l. 1934. V duhovnika sem bil posvečen 8. julija 1934. Posvetil me je škof dr. Gregorij Rožman. Po cerkvenih predpisih sem končal kaplanske izpite in nato naredil takoj župnijski izpit, ki je bil predpisan, da kdo postane župnik. Naredil sem tudi profesorski izpit za poučevanje verouka na srednjih šolah in učiteljskih. Eno leto pred koncem vojne sem

začel pripravo na doktorat, pa je begunstvo vse prekinilo.

Katere so bile potem vaše dušnopastirske službe v domovini?

Bi lahko navedli kak prijeten ali neugoden spomin na vsakega izmed vaših delokrogov v Sloveniji?

Moje prvo kaplansko mesto je bilo v Mengšu, ki je bila versko zelo dobra in razgibana župnija, na pol kmetska, na pol obrtniško delavska. Imam zelo lepe spomine na ta leta, ker so bili ljudje dobri in so radi sodelovali. Poleg šole, ki sem jo imel na treh krajih in še obrtno, sem veliko dela posvetil poleg strogo verskega delovanja delu v mladinskih organizacijah, kjer je bilo zelo živahno. Fantje in dekleta so bili resni. Z župnikom sva se zelo dobro razumela, ker mi je pustil pri delu svobodo in me podpiral, tako da sva v lepi harmoniji ostala vsa 4 leta, kar sem bil tam. Veliko veselje sem imel pri delu z otroki v šoli in Marijinem vrtcu.

Iz Mengša sem šel za kaplana k svojemu rojaku dekanu Zabretu v Št. Vid nad Ljubljano; tam sem ostal 18 mesecev. Župnija je bila že blizu mesta, vendar se v gornjem delu še ni poznal toliko mestni vpliv, bolj v spodnjem delu: v Dravljah in v Zgornji Siški, ki pa jo je upravljala samostojno drugi kaplan in pripravljala ustanovitev nove fare, kar se je kasneje uresničilo. Glavno delo je bila spet šola in mladina poleg

drugega cerkvenega dela. Tukaj sem začel učiti na meščanski šoli, kar je spremenilo tudi moje nagljenje za delo.

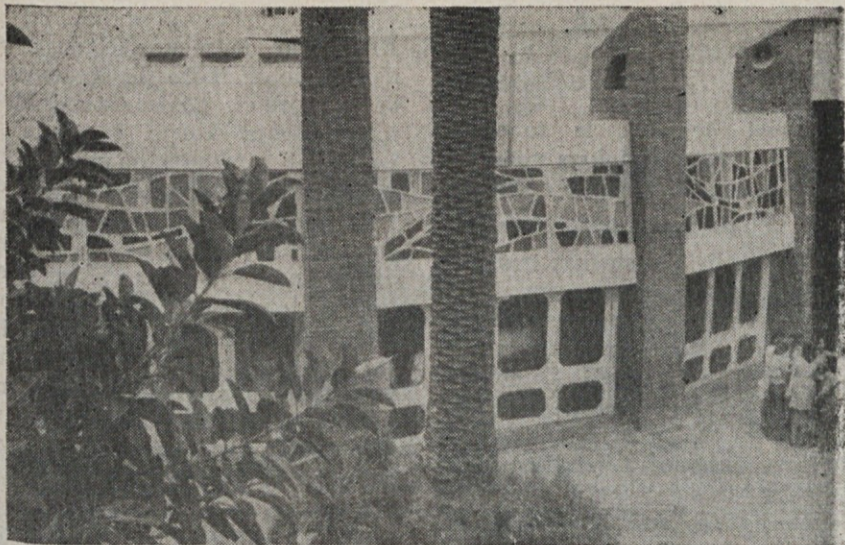
Kakšen je bil vaš duhovniški ideal, katera služba, katero delo vas je najbolj privlačevalo?

Prvotno sem se mislil odločiti za delo na župniji kot župnik. Ko sem pa prišel v stik s poučevanjem na srednji šoli, sem se odločil za šolo, in bi pri tem tudi ostal po škofovi volji, če ne bi prišlo begunstvo.

Ko sem prišel iz Št. Vida v Ljubljano, sem kmalu prevzel poučevanje na ženski realni gimnaziji v Ljubljani kot stolni vikar. Tukaj se je začelo moje delo v dijaških organizacijah, najprej v stolni kongregaciji za dijakinje, potem pa pri KA tudi za dijakinje in akademičarke, visokošolke, kjer sem bil zadnja leta njihov zvezni asistent, ko je to mesto odložil univ. prof. dr. Andrej Snoj.

Je dobilo vaše delo kakšno posebno potezo v času 2. svetovne vojne in revolucije? Zakaj ste se odločili maja 1945 za umik?

Prav poučevanje na srednji šoli, med njimi tudi na trgovski šoli, in delo v KA je bilo najbolj izpostavljeno delo v času revolucije, ko se je po šolah začela komunistična propaganda, sicer bolj na tihem zaradi okupacije. V tem je bil vzrok, da sem odšel l. 1945 v begunstvo, in ker nisem maral ostati pod novim režimom.

Zunanost cerkve Marije Pomagaj v Slovenski hiši.

Ali ste imeli kaj stikov s škofom Rožmanom v domovini?

S škofom Rožmanom sem se srečal kot bogoslovec v semenišču, kasneje kot kaplan, posebej kasneje v Ljubljani zaradi dela v KA.

Kako je prišlo v begunskem taborišču v Monigu pri Treviso v Italiji do vaše izvolitve in imenovanja za direktorja dušnega pastirstva med begunci, ko je bilo toliko duhovnikov in ste bili vi sorazmerno mladi?

V Italijo sem prišel preko Korške v italijansko taborišče Monigo pri Trevisu in sem takoj začel sodelovati pri pouku na begunski gimnaziji in drugem dušnem pastirstvu z župnikom Aloj-

zijem Košmerljem, ki je bil glavni dušni pastir v taborišču. Ko se je on utrudil pri tem delu, je bilo treba najti naslednika. Zbrali smo se duhovniki na sestanku, okrog 40, in razpravljali, koga naj izvolimo. Po daljšem prigovarjanju vseh sem se vdal in sprejel mesto glavnega dušnega pastirja, čeprav sem bil eden izmed najmlajših. Prevzel sem mesto 31. maja 1945 in ohranil mesto pri vseh selitvah skozi taborišča. Dne 1. avgusta 1945 me je škof Rožman imenoval za delegata ljubljanskih duhovnikov, kar je trajalo do odhoda v Argentino. V taborišču je bilo v začetku zelo težko, ker je bilo treba začeti z vsem znova, ni bilo kapele, urediti je bilo treba

organizacije in dušno pastirstvo sploh. Sobratje so mi zelo pomagali.

Kateri dogodek iz taborišča vam je ostal v bridkem spominu, katerih dogodkov pa se spominjate z veseljem?

Najbolj bridek spomin imam na tiho borbo s poveljstvom, ki je začelo vabiti na razveseljevanje s plesom v tistih mesecih narodnega trpljenja 1945. Duhovniki so me pri tem podpirali in konec je bil, da so izgnali iz taborišča vse duhovnike, pustili so nas le par. Jaz sem izgubil vse sodelavce, bali pa smo se celo, da jih vrnejo v Jugoslavijo. Razpršiti so se morali po Severni Italiji in v Rim, kjer so čakali na izselitev. V veselje mi je bilo pa lepo sodelovanje ljudi v verskem življenju in vdano prenašanje vse bede begunstva.

Zakaj ste odločili za izselitev v Argentino in ne v kako drugo deželo?

Ko so se začele seliti prve skupine slovenskih izseljencev v Argentino, je bilo treba misliti, da gredo z njimi vsaj nekateri duhovniki, v pomoč g. Hladniku. Ker se ni mogel nobeden odločiti, sem se l. 1948 odločil, da grem z ljudmi v Argentino, šele kasneje so prišli tudi drugi, ker je bilo težje priti v ZDA.

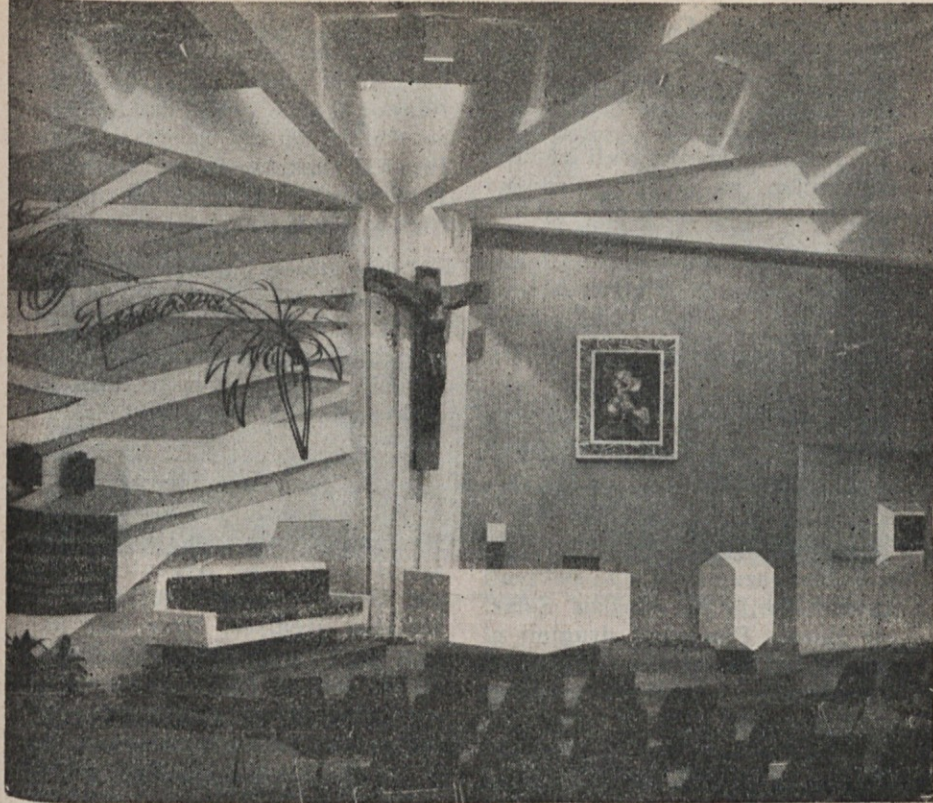
Kdo in kdaj vas je določil za glavnega dušnega pastirja Slovencev v Argentini?

Ko so prihajali duhovniki v Argentino, je msgr. Hladnik iskal in dobil škofe po Argentini, da so sprejeli posamezne duhovnike v svoje škofije. Za mene je pa prosil kardinala nadškofa Coppella, da me sprejme kot njegovega pomočnika v Buenos Airesu. Dogovorila sva se, da on ohrani dušno pastirstvo za staronaseljence, jaz pa za nove, ker po njegovem mnenju on njihovih razmer ne pozna. Ko je on prevzel župnijo sv. Jožefa, je meni prepustil celotno dušno pastirstvo vseh Slovencev. Kardinal Coppello je to priznal.

Ko je 1. avgusta 1952 konstitucija „Exul Familia“, ki jo je izdal Pij XII., uredila dušno pastirstvo med izseljenci in določila, da je treba imenovati dušne pastirje (misijonarje) in njihovega direktorja, me je 1954. konzistorijalna kongregacija — danes škofovska — imenovala za direktorja slovenskih dušnih pastirjev v Argentini. To sem po ponovnem imenovanju še danes.

Kako ste si zamislili strukturo in delovanje slovenske verske skupnosti v Argentini, tako približno, kot je, ali drugače?

Struktura se je razvila kmalu v začetku tako, kakor je danes. Na mojo prošnjo so škofje poslali na fare za kaplane slovenske duhovnike tja, kjer se je naselila večja skupina naših ljudi. Okrog njega so se začeli zbirati verniki in on je organiziral nedeljsko mašo, uredil organizacije, poma-

Notranjščina cerkve Marije Pomagaj v Slovenski hiši.

gal pri začetku slovenske šole in tako so nastala središča, ki jih imamo danes.

Najprej so začeli v San Martinu, kasneje v Ramos Mejiji, zelo kmalu v Lanusu, kjer so se kasneje naselili in prevzeli dušno pastirstvo Slovencev lazaristi. — Prav tako je nastalo središče v San Justu, Floridi, Mar del Plati, Mendoza, Cordobi in San Luisu.

Dušni pastirji so postali: v

začetku je pomagal v mestu g. Ladislav Lenček CM, v San Martinu g. Karel Škulj, v Ramos Mejiji g. Janez Kalan, v San Justu g. Janko Mernik, v Floridi g. Albin Avguštin, v Mendoza g. Ivan Caserman, v Mar del Plati g. Boris Koman, v San Luisu g. Franc Novak, v Córdoba g. Franc Levstek; za njimi so prišli gg. Alojzij Starc, Jure Rode, Gregor Mali, Jože Jurak, Jože Škerbec, Ma-

tija Lamovšek v Castelarju, Franček Prijatelj, Matija Borštnar, France Bergant, Janez Cukjati in Jože Guštin.

Ali ste lahko dobivali zadosti duhovnikov za slovensko dušno pastirstvo?

Sodelavcev ni bilo vedno lahko dobiti; deloma je odvisno od njihove volje, kar je še šlo, deloma zaradi škofov, ki so včasih pomišljali.

Kakšna doživetja ste pa imeli z argentinskimi škofi in duhovniki glede razumevanja za potrebnost slovenskega dušnega pastirstva?

Veliko razumevanje so pokazali kard. Copello in nadškof Solari ter župnik Figallo. Z drugimi ni šlo vedno tako gladko. Težko se vživijo, da izseljenske skupine morajo nekaj časa še obstajati, ker so izseljenci prišli iz druge kulture in drugih navad in bi se brez lastnega dušnega pastirstva lahko moralno in versko ohladili in izgubili. Počasi so nekateri do danes spoznali pomembnost dušnega pastirstva za izseljence, bodisi škofje ali duhovniki.

S škofom Rožmanom ste bili ob njegovih obiskih naše skupnosti v Argentini veliko skupaj. Katera njegova poteza ali lastnost vam je najbolj ostala v spominu?

S škofom Rožmanom sem v izseljenstvu veliko bil skupaj, ko sem ga spremljal na obiskih in

tudi sicer. Najbolj značilna poteza — se mi zdi — je bila odgovornost in skrb bodisi za ljubljansko škofijo bodisi za izseljenke, katere mu je izročil v skrb Pij XII. takrat, ko ni maral l. 1945 sprejeti ostavke na mesto ljubljanskega škofa.

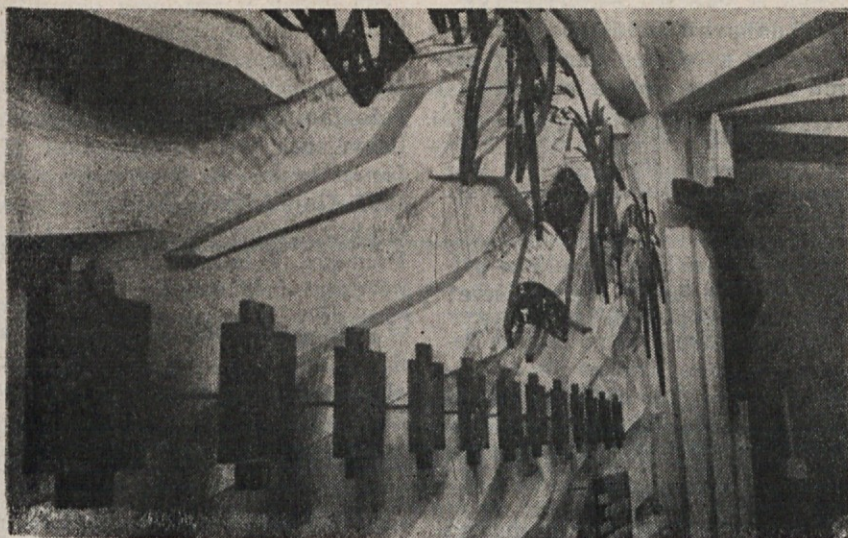
Zakaj ste se odločili za zidavo Slovenske hiše. Koliko razumevanja in sodelovanja ste dosegli pri rojakih za uresničenje vaše zamisli glede Slovenske hiše in cerkve Marije Pomagaj?

Da zidamo Slovensko hišo, sem se odločil, ker se mi je zdelo nujno potrebno, da nekdo začne ostvarjati trdne temelje našemu središču za vso Argentino. Tu naj bi bilo versko, kulturno in socialno središče. Prav isti namen je bil s slovensko cerkvijo, ki naj bi bila obenem še spomenik našim žrtvam druge svetovne vojne. Zanimanje je nihalo, v začetku je bilo zelo veliko, potem je nekoliko usahnilo, povečalo se je, ko smo začeli zidati cerkev Marije Pomagaj.

Katehetski oziroma profesorski poklic vam je zelo pri srcu. Se še zmeraj tako dobro počutite med mladimi?

Ko sem se že v domovini odločil, da ostanem kot profesor na gimnaziji, je šla ta ljubezen za menoj do današnjega dne, to moram priznati.

Kdaj ste se navdušili za Katoliško akcijo, kateri ste se vsa leta tako zavzeto posvečali?

Spominska stena žrtev vojne in revolucije v cerkvi Marije Pomagaj.

Sam nisem bil nikoli član KA, ker v mojih dijaških letih ni živel. Začel sem pa delati takoj, ko sem prišel na faro 1934., najprej s fantovsko skupino, nato z dekleško. Potem sem pa ves čas delal, ker sem videl, da je to škofova želja in dejanska potreba za razvoj verskega življenja. Ogromen pomen — se mi zdi — ima slovenska KA za obstanek in rast verskega življenja v begunskih taboriščih in sedaj v izseljenstvu, čeprav seveda ni vedno vse idealno. Kaj pa je idealnega v človeškem življenju in ravnanju?

Kakšen pomen pripisujete kot izdajatelj in odgovorni urednik naših verskih listov Oznanila in Duhovnega življenja s prilogo

Božje stezice verskim in drugim našim slovenskim publikacijam?

Časopisje, versko in splošno, se mi zdi za izseljenstvo življenjskega pomena, da moremo vplivati na ohranitev in rast verskega in narodnega življenja. Brez časopisja ne bi mogli doseči večine naših ljudi, mnogi bi se pa izgubili.

Če se ozrete nazaj na svoje delo, kaj se vam zdi, da se vam je zares posrečilo?

V teh rečeh je sodnik Bog in pravični ljudje. Gotovo je del mojega truda, da je še danes toliko naših ljudi zvestih verskemu življenju, in pametni še vedno priznajo potrebo slovenske skupnosti.

Od duhovniških dolžnosti in opravil — katere so vam bolj pri srcu in katere morda manj?

Ne bi mogel reči, da mi je kakšna duhovniška dolžnost bolj ljuba kot druga. Hočem izpolnjevati vse.

Kdaj pripravljate nedeljske pridige? Koliko časa? Jih napišete?

Na nedeljsko pridigo mislim zelo zgodaj. Vse pridige še do danes napišem. Le da sem jih do polovice službe pisal bolj dobesedno, danes jih pišem pa še vedno po smislu.

V svoji knjižnici imate najbrž največ slovenskih knjig med izseljenci v Argentini. Poleg teoloških, filozofskih, zgodovinskih, vzgojnih in leposlovnih jih imate praktično iz skoraj vseh strok. Ali veste, koliko jih je? Katere izmed slovenskih pisateljev imate najrajši? Katera glasba vam nudi največ estetskega ugodja?

Koliko knjig imam, res ne vem. Teološke knjige berem kot pripravo za pridigo ali za splošno duhovno izobrazbo. Rad berem zgodovinske knjige.

Med slovenskimi pisatelji sem rad bral Preglja, Jalna, v mladih letih sem bral tudi druge. Kolikor morem po svojem posluhu presoјati, rad poslušam klasično glasbo.

Koliko vas je bilo v vašem letniku in koliko vas je še živih?

Iz istega letnika nas je bilo

15 duhovnikov, umrlo jih je 5. Lansko leto so slavili zlato mašo 4: Ivan Fink, Franc Blaj, msgr. Jože Jamnik in dr. Jože Prešeren. Letos nas je 6: koprski škof dr. Janez Jenko in beograjski nadškof Alojzij Turk, Janez Dolšina, Orehar, Janez Pregelj in Josip Premrov. V letniku smo bili zelo povezani med seboj.

Kaj menite, da je najvažnejše, da se naši organizirani slovenski skupnosti zagotovi čim daljše življenje?

Za ohranitev skupnosti med izseljenci se mi zdijo važne zlasti nedeljska slovenska maša, šole in organizacije ter tisk.

Kaj bi želeli povedati rojakom, ki že doživljajo jesen življenja? In kaj mladim?

Starejši naj z voljo nosijo skrbi in razočaranja življenja z vedrim duhom. Mladi naj rastejo iz verskih in slovenskih korenin, živeti v ta svet, in sodelujejo naj v skupnosti, že iz hvaležnosti za vse, kar so iz nje dobili, potem pa zaradi njenega obstoja, ki jih potrebuje.

Monsinјor, v imenu bralcev DŽ se vam lepo zahvalim za vaše odgovore. Želimo in upamo, da nam boste kdaj še bolj obširno in v potankostih spregovorili o svojih doživetjih, zamislih in prizadevanjih. Od našega umika maja 45 iz domovine pa prek begunskih taborišč in vse doslej je bilo vaše življenje in delovanje

najtesneje povezano z usodo nas beguncev in političnih izseljencev. Ob vaši modri misli in zanesljivi roki se je oblikovala slovenska verska skupnost v Argentini in odločilno ste sodelovali tudi pri grajenju slovenske skupnosti v tej deželi v vseh pogledih.

Najiskrenejše čestitke k vašemu zlatemu duhovniškemu jubileju in najboljše želje za vašo nadaljnjo življenjsko pot in delo sredi naše predrage „Slovenije v svetu“ pod Južnim križem!

Pogovarjal se je
Jože Škerbec

Zlatomašnik ,bod' pozdravljen!

Dež in veter bičata gole veje redkih dreves v parku, sive betonske stavbe na nasprotni strani ulice ustvarjajo občutek žalosti in samote. Zima in mraz, veter in dež in siva ulica...

Takrat pa je bilo toplo poletje in bohotno so zeleneli travniki. Tisti srečni dan se mi je nasmehnila milostna podoba Marije Pomagaj na Brezjah, pozvonila sem z zvončkom želja na Otoku in obiskala rojstno hišo zlatomašnika. Po kranjskem polju je zorelo žito v klasje, bogata polja za bogato žetev. Preko Kranja v Predoslje. Z avtom je to pač kratka pot. A mali študent jo je prehodil vsak dan peš v mrazu in dežju in v snegu, pa tudi v cvetoči pomladi in rodovitni jeseni. V mesto na gori in domov v vas, vsak dan osem let, osem pomladi na poti k oltarju. Medtem je iz dečka zrasel v mladeniča.

Oj hišica očetova, Bog živi te...

Skromen dom, kot so skromni slovenski domovi, ki so nam dali velike može. Pred hišo klopa za nedeljski počitek. Tu je bilo roje-

nih devet otrok, tu so se igrali in rastle za življenje. Povabijo me naprej in vstopim med zidove, ki dihajo domačnost, kot nekoč, ko jih je blagoslavljal delo in molitev očeta in matere in devetih otrok. Na stenah vise slike živih in pokojnih družinskih članov in na častnem mestu fotografija duhovnika z venčanim križem v rokah v krogu svatov novomašnega slavja pred petdesetimi leti...

Farna cerkev svetega Siksta je bila v vencih in cvetju in zvonovi so pritrkovali k novi maši v Predosljah. Stopil bom k božjemu oltarju. K Bogu, ki razveseljuje mojo mladost. Veselje mladosti in življenje podarjeno svečeniški službi Bogu in ljudstvu. Ti si duhovnik na veke...

V bogato setev prvih dušnopastirskih let je udarila vojna in revolucija, smrt, razdejanje in begunstvo.

Katera sojenica je prerokovala, da mora deveti v svet?

Voditelj svojim sobratom, du-

hovnik brezdomcem, tolažnik žalostnim in obupanim, oče sirotam v težkih letih strahu in stradeža po lesenih mestih taborišč. Zakaj je moral deveti v svet? Za obrambo prapora zvestobe Bogu in domovini. Pa so se odprla nova obzorja in poti v novo zemljo, na drugo celino, še dalje od doma in nikdar pozabljene domovine.

Druga celina, nova zemlja pod Južnim križem, drugo ljudstvo, drug jezik, drugi običaji. Tu ni domačnosti rojstne hiše, vasi, naših farnih cerkva, naših mest. Nepoznano milijonsko mravljišče požira naseljence, ki si žele ustvariti dom na tujem.

Duhovnik, ne več beguncem, ki stradajo natrpani v taboriščih; dušnopastirsko delo se razmahne med rojake, ki jih je možnost dela in osamosvojitve razselila od severa do juga prostrane dežele.

Kakor stanovanja, tako menjavamo kraje naših skupnih verskih in kulturnih srečanj. Enkrat tukaj, drugič tam, ta kolegij, oni samostan, ta župnija. Duhovnik je postal prosjak za svoje vernike; vedno išče novih možnosti in rešitev. Še vedno begunci? Lepo sprejeti gostje? Nadležni najemniki?

Takrat se je porodila želja in potreba ustvariti svoj dom in svoje svetišče. Naš begunski škof je položil in blagoslovil temeljni kamen našemu domu in svetišču, ki je bil ves čas vaša skrb, vaše veselje, predvsem vaš napor. Lice našega skupnega doma se je spremi-

njalo iz leta v leto. Lesena stavba se je umaknila modernim zidanim poslopjem. Čez leta smo zgradili spominsko cerkev. Najsvetejše in podoba Marije Pomagaj kraljujeta v njej. Slovensko središče je tako dobilo dokončno lice.

Naš skupni dom in naša cerkev je delo in sad vaših rok, vašega napora, vaše krvi in vašega življenja.

Duhovnik za božje ljudstvo, ki vodi in opravlja dušnopastirsko delo med rojaki. Neutrudni pridigar, sejalec božje besede, ki naj pade na rodovitna tla, za katerega razdalje niso zapreka. Od severa do juga, od vzhoda na zahod prepotuje deželo. Dobri pastir, ki pozna svoje ovce, do najmlajše, najbolj oddaljene, izgubljene, ki jo išče, dokler je ne najde. Dober prijatelj svojim sobratom, najboljši oče svojim vernikom.

Petdeset let duhovništva, petdeset let zvestobe Bogu in svojemu poslanstvu. Zlatomašnik, bod' pozdravljen...

Mogočno odmevajo akordi naše pesmi. Ljudstvo pričakuje svojega slavljenca. Prihaja. Kristusov maziljenec, branilec njegovega kraljestva, sejalec božje besede, mož neupogljivega, iskrenega značaja, trden Gorenjec z zlatim srcem iz rodu slovenskih svobodnjakov.

Metka Mizerit

Na njegovi novi maši

Gospod urednik DŽ me je naprosil, naj bi kot učna moč napisal „nekaj“ o najbolj markantni osebnosti Srednješolskega tečaja rav. M. Bajuka. — Bom poskusil. Pisano pa je predvsem za srednješolce in abituriente ter zato prosim gg. starše za blagohotno razumevanje in sodelovanje. — Hvala lepa.

Naša mama je bila res „naša“ — hvala Bogu, to pa se pravi govorjeno za nekaj desetletij nazaj: namesto gledat nogometno tekmo — k litanijam v nedeljno popoldne; namesto spanja — k zornicam v decembru; namesto poležavanja ob počitnicah — ministrirat in tako dalje. Je imela prav: tista njena neomajna vera je dolga leta za tem prišla za nami in se nas zdaj drži. Tudi — hvala Bogu!

Mnogo let kasneje sem pogruntal, zakaj smo morali otroci hoditi na vse cerkvene prireditve večjega ali manjšega značaja v tistih letih. Živeli smo namreč pod diktaturo Aleksandra I. Zedinitelja, kot so mu rekli, in vsaka cerkvena manifestacija je bila neke vrste tudi odklon tistega režima. Se pravi: čim več ljudi skupaj, bolj bo impozantno, da uporabim tako moderno besedo. (Pomislite na izredno povečanstvo mladinskih romanj v Luján, dasi so precej infiltrirana — o tem drugič kaj več, če koga zanima.)

In tako je naša mama odločila, da bom šel poslušat in gledat novo mašo Antona Oreharja, tja v Predoslje. Kdo me bo peljal? Na

vsak način gospodična, ki me je do tedaj učila predmete — dodatno učila, ker zanje nisem imel smisla — in to je bila Malči Malovrhova. Ne vem, če je takrat že končala gimnazijo ali ne, vem samo, da je bila mlajša sestra Franceta, ki so ga potem komunisti ubili v Kočevju leta 1943. ob famozni farski sodnega postopka in kar spada zraven.

Šli smo peš po poti, ki jo je sedanji zlatomašnik opravil vsak dan, ko je prihajal v kranjsko gimnazijo. Toliko sem bil takrat že poučen, da je pot nazaj prav tako dolga kot tja, in kresal za gospodično Malči. V Predoslje sem prišel precej pohabljen, da povem resnično, kakor sem se počutil. Vsedel sem se na neki štor, ker v cerkev itak ni bilo mogoče vstopiti — bila je že polna. Zvočnikov ni bilo, tako sem novo mašo doživljal od daleč. A kljub temu so besede novomašniškega pridigarja dekana Zabreta zvenele tudi tistim, ki smo stali ali sedeli izven cerkvenih obodov.

Bil je čudovito lep dan in danes sem naši mami hvaležen — morda bolj kot nikdar doslej — da me je „poslala“ gledat to slavnost. Če bi namreč takrat vedela, da se bova z novomašnikom, zdaj monsinjorjem in direktorjem, srečala v Srednješolskem tečaju, bi dejala isto, kar še danes sam pravim: ali je sploh mogoče?

Zdaj teče 24. leto Srednješolske-

ga tečaja. To se pravi: 18 sobot poprečno na leto in štiri ure vsako soboto — račun prepuščam vsakemu bralcu posebej. In teh štiriindvajset let je samo nadaljevanje učenja še od doma, od leta 1934. naprej preko taborišč v Italiji. Kdo končno ni šel skozi „Oreharjeve roke“, bi se človek vprašal. Tudi mi, ki nismo bili njegovi učenci, mu moramo biti posebej hvaležni, saj je vzgojil vrsto deklet, ki so postale odlične, vzorne in zavedne matere. V tem delu ne bo nikoli odnehal. In to je njegova prednost: ne da se ugnati. Naj pride karkoli, on bo vedno s svo-

jim „hm, hm“ povedal vse v primernem tonu, ki ga lahko vsi razumejo, če le hočejo.

Za konec pa: ne kot Kranjčan in s tem Gorenjec, tudi ne kot časnikar ali učna moč na Srednješolskem tečaju, kot čisto navaden ud Cerkve Vam iz vsega srca izrekam: boglonaj za vse Vaše delo in naj Vas nam Vsemogočni ohrani še dolgo vrsto let. In zraven skromna obljuba: v Srednješolskem tečaju bomo držali red, kot je treba, in vzgajali, kakor to od nas zahteva slovenstvo.

Z vsem spoštovanjem

Pavle Rant

Naš slovenski Mojzes v Argentini

Če se kot vernik oziram na življenjsko pot letošnjega zlatomašnika msgr. Antona Oreharja, mi nehote vstaja pred očmi slika Mojzesa-voditelja. Ko so g. Oreharja kot mladega, skoraj nepoznanega duhovnika izvolili sobratje v taboriščnih letih iz svoje srede, je mesto direktorja dušnih pastirjev zasedel z vso odgovornostjo. S svojim ljudstvom je nastopil boleči exodus, odhod preko morja. Z gorenjsko neuklonljivostjo je začel postavljati temelje razsežne slovenske župnije v Argentini. Boječim dušam, dušam polnih dvoma je bil vedno gotovo zatočišče, trdni temelj. Če se mu že kateri izmed faranov ni mogel zaradi tega ali onega razloga povsem pri-

bližati, je vsaj nekaj nedvomno občutil: veliko spoštovanje do g. zlatomašnika. — Ko se bo msgr. Orehar v svoji jubilejni daritvi oziral nazaj, bo lahko z mirnim srcem molil: „Gospod, zaupal si mi jih, nisem jih izgubil, Tebi jih vračam!“

Marjan Schiffrer

**DUHOVNO
ŽIVLJENJE**

Na prvi fari v Mengšu

Leta 1934. koncem meseca avgusta smo v Mengšu čakali novega gospoda kaplana. Otroci smo bili radovedni, kakšen bo, posebno tisti, ki smo začeli prvi razred ljudske šole.

Prišel je. V nedeljo pri „deseti“ sveti maši smo ga prvič videli in slišali. Popoldne po krščanskem nauku smo ga pred cerkvijo pozdravljali: „Hvaljen Jezus.“ „Na vekomaj, amen,“ nam je odzdravljaj in nas vpraševal po imenih. Zvedeli smo, da je novomašnik in da je s Predoselj doma.

Meseca septembra je stopil v prvi razred ljudske šole novi gospod kaplan g. Anton Orehar. V razredu je bilo tiho. Stojte smo ga pozdravili. Molili smo in potem še zapeli Marijino pesem. Nato je šel nasmejan od enega do drugega in nas vpraševal po imenih in primkih in še kako se po domače pri hiši reče. Led je bil prebit. Po prvi veroučni uri so se mu že najbolj korajžni približali in ga vpraševali to in ono. — Potem smo vedno z veseljem čakali veroučnih ur, v katere je znal tako lepo vplesti svetopisemske zgodbe. Ljubezen do Jezusa in Marije pa je znal z njemu lastno duhovniško vnemo vsajati v otroška srca. Oltarček v šolskem prostoru s kipom Matere božje z Jezusom v naročju je imel vedno sveže rože. Velikokrat so bili fantje tisti, ki so prinašali Mariji prve zvončke, trobentice,

vijolice ali šmarnice s hriba Gobavice, kjer so jih imeli ugledane, ko so komaj poganjali iz zemlje.

Prav posebno pobožnost do Marije in Njenega Sina Jezusa pa nam je vcepljal v „Marijinem vrtcu“. Mesečno smo se zbirali na sestankih ob nedeljah popoldne po krščanskem nauku. Pripravili smo otroško veselico s srečolovom. Z izkupičkom smo kupili prapor Marijinega vrtca. Naslednje leto smo z izkupičkom otroške veselice „kupili zamorčka“. Krščen je bil na ime „Mihael Mengeš“. Sv. Mihael je namreč farni patron Mengša.

Kjerkoli se je pokazal gospod kaplan, so ga obkročili takoj otroci. Če se je peljal z motorjem na podružnico, je hitro dobil spremeljevalca ali nazaj grede koga pobral. Vsak je s ponosom povedal, da ga je pripeljal gospod kaplan. Ob prostih nedeljskih popoldnevih — vedno po krščanskem nauku — nas je zbiral in se šel z nami igrati na hrib Gobavico. Nepozabni so tudi izleti Marijinega vrtca. Pripravil nas je na prvo sv. spoved, obhajilo in birmo. Na splošno je dajal vzpodbude za otroške igrice in nastope, posebno prireditve na dan prvega sv. obhajila.

Novi g. kaplan se ni posvetil samo otrokom, temveč vsej mladini, študentom, fantom in dekletom, stanovskim Marijinim družbam in delu v Prosvetnem domu. Režiral je igre, med njimi sta nepozab-

ni „Kralj z neba“ in Gregorinov „Pasijon“. Veliko dvorano Prosvetnega doma so štirikrat napolnili Mengšani in iz okoliških krajev.

Za doživeto nedeljsko sv. mašo, bogoslužna opravila in pobožnosti je bilo osredotočeno vse njegovo vzgojno delo. Mengeš se je zelo hitro navezal nanj in on na Mengeš. Ko je po treh letih prišel odlok iz škofije, da je prestavljen, je žalostna novica zadela vse Mengšane. Takoj so zaprosili na škofiji in v veliko veselje vseh so prošnji ugodili. Pustili so nam ga še eno leto. Potem je bil premeščen po

odločitvi škofije.

Z žalostjo in s solzami v očeh so se Mengšani poslavljali od svojega nepozabnega gospoda Antona Oreharja. Med tolikimi, ki so se vrstili na fari sv. Mihaela, ga do danes nismo in niso pozabili, zakaj kot duhovnik in kot človek se je dal ljudem, svojim ovcam.

Ob zlatem jubileju njegove bogate duhovniške službe se pridružujemo Mengšani z iskrenimi čestitkami in s prošnjo k Vsemogočnemu, naj ga ohrani še mnogo let.

Ivanka Krušič

Kaj mi pomeni mons. Orehar?

Naj vam povem, kako sem začel ceniti zaklad, ki je za našo skupnost monsijor Anton Orehar.

Ko sem bil še v ljudski šoli, smo imeli eno soboto v mesecu šolsko mašo. Takrat je navadno maševal in spovedoval g. Orehar. Tiste maše so bile nekaj posebnega. Bile so doživete, ne zaradi drugočnega berila ali obrazcev za spremenjenje, ampak zaradi pridige.

Da, zaradi pridige. Bile so drugačne, živahne, polne primerov, takih, ki so bile nam všeč. Mnogokrat sem se moral nasmehniti, kar se drugače pri mašah bolj redko dogaja.

V istem obdobju sem tudi ministriral, od četrtega razreda naprej, in tako stopil z njim v še ožji stik.

Tisti trenutki so bili lepi. Zmeraj je imel kako dobro besedo za nas, pa tudi kakšno šalo.

Najbolj pa pride do izraza njegova sposobnost in dobrota pri vzgoji, pri veroučnih urah na srednješolskem tečaju. Tiste ure so bile po mojem mnenju najboljše uporabljene v vseh petih letih. Š pristnostjo in z zgledom nam je štiri leta podajal temeljne resnice naše vere, ki zelo prepričljivo zvenijo iz ust tistega, ki nedvomno vanje veruje. Bile so čudovite ure, v katerih je dopolnjeval delo naših staršev. Izoblikoval in poglobil je naše versko znanje. Našo od staršev podedovano vero je spremenil v našo osebno vero ali pa vsaj bistveno pomagal v to spremembo.

Njegovi stiki z mladimi so zelo

pagosti. Pri mladinskih mašah, katehere nas bolj kot vse drugo povezujejo, nam daje življenjske smernice in nas skuša obvarovati pred vsem, kar nas ogroža.

Res, brez gospoda Oreharja bi naša skupnost bila drugačna. Kot zvesti pastir jo vodi po dobri poti in išče vsako izgubljeno ovco.

Prav je, da se zavedamo, kakšen dar nam je Bog naklonil z dušnimi pastirji.

Ob zlati maši moramo v mons.

Oreharju počastiti vse naše duhovnike, prositi Boga za nove, zahvaliti se za te, ki jih nam je že dal.

Ni dvoma, da je tudi zaradi njegove osebnosti izšlo iz naše srede toliko novomašnikov. Zlata maša je samo enkrat, izrabimo priložnost in zahvalimo se Bogu za takega izjemnega duhovnika.

Andrej Poznič,
abiturient Srednješolskega tečaja
ravn. M. Bajuka

Najino prvo srečanje

Msgr. Orehar bo praznoval v nedeljo, 8. julija, svojo zlato mašo. Ob tej njegovi slovesnosti bom opisal dogodek, ki je povezan z njim in ki se mi je vtisnil globoko v spomin ter se mi je prav za njegov svečeniški praznik obnovil.

Ne morem pravzaprav povedati, kdaj sva se spoznala, v dijaških letih ne, saj je monsinjor sedem let mlajši, in on je bil kranjski študent, jaz pa zavodarski iz Šent Vida — dovolj daleč, da se iz dijaških let nisva poznala. Pa tudi ne iz taboriščnih, ne koroških ne laških, v katerih se je nahajal on. Gotovo pa je, da sem ga poznal vsaj po imenu in po srečanju že pred vojno.

V tesnejši stik pa sva prišla takoj v začetku vojne, ko je bil on že vikar v Šenklavžu v Ljubljani in menda že profesor na Poljan-

ski gimnaziji. Pa naju ni spravila v zvezo ne šola ne Cerkev, ne tisk ne mladinska organizacija, ampak — okupator. Za najino tesnejše srečanje sta bila kriva oba okupatorja, tako Nemci, kakor Lahi. Oba naenkrat in v isti mah.

Ob začetku nemškega napada na Jugoslavijo 6. aprila 1941 sem bil jaz že v uredništvu „Slovenca“ pa sem se tedne pred zlomom umaknil okupatorski zasedbi in s skupino slovenskih časnikarjev pohitel za jugoslovansko vlado v Sarajevo s priporočilom bana dr. Natlačena, da se pridružimo nje slovenskemu delu: dr. Kreku in Snoju, da nas — časnikarje — vzameta s seboj v inozemstvo, kjer bi jim bili hoteli biti v pomoč v kakršnem koli časnikarskem poslu — kot prevajalci, propagandisti, pisci člankov itd. Bi-

li smo pod vodstvom prof. Ehrlicha, ki je potoval z nami z zalogo dokumentov o naših koroških mejah, s katerimi je svoj čas dokazoval na mirovniških pogajanjih po prvi svetovni vojni naše pravice za Koroško, pa je menil, da se ta boj sedaj po novi zasedbi lahko ponovi in bo treba ponovno terjati Koroško za nas. Mi naj bi mu pomagali... Pa zgodilo se je, da nas v Črni gori na letališču v Nikšiću niso vzeli na avione, temveč nas poslali v Boko Kotorsko čakati na angleško podmornico, ki pa ni prišla... in smo se vrnili domov, jaz prav na 27. aprila, na svoj rojstni dan.

Maja sem bil že ponovno v uradništvu Slovencev. Tedaj pa so Nemci že odločili, da bodo novo mejo napravili po svoje in nasilno: da bodo Slovence izselili po Jugoslaviji, v notranjost — na Hrvaško in v Srbijo, pa tudi v Nemčijo. Zaprli so gorenjske Slovence — iz Kranja in okolice, Tržiča, Škofje Loke itd. v škofjeve zavode v št. Vidu, odkoder naj bi jih poslali po dogovoru s Pavelićevim Hrvaško na Hrvaško in preko nje v Srbijo.

V Ljubljani smo že zvedeli, da so ti ljudje, odločni Slovencev, določeni za izgon s svojih posestev, da dajo prostor naselitvi Nemcev iz rajha... Dobivali smo poročila svojih sorodnikov iz zbornega taborišča v zavodu, kaj mislijo napraviti z njimi in tudi že datume, kdaj bodo Nemci začeli z izseljevanjem. O tem nasilnem izseljevanju so vedeli tudi Lahi in

tako smo zvedeli tudi mi, kateri dan bo šel vlak skozi Ljubljano. Pa je bilo vse negotovo in tudi mi, ki bi se radi kakor koli poslovali od svojih zaprtih sorodnikov. Na določeni dan za izselitev smo letali od glavnega kolodvora v Šiško in nazaj, da bi vsaj od daleč mogli pomahati v slovo... Vedeli pa smo tudi, da med Nemci in Italijani niso najboljši odnosi, da še ni meja določena, da ni še gotovo, komu bo pripadala Ljubljana — saj so tedaj Italijani zasedli celo že Škofjo Loko in so se potem morali umakniti...

Zvedeli smo pa še pravočasno, da se bo prvi vlak ustavil na postaji v Šiški, in nabralo se nas je precej ljudi — že v zgodnjih urah — hoteč izsiliti pristop k vlaku, pa ni bilo mogoče. Nikogar niso pustili na tir.

Tedaj so se tudi širile novice, da bodo Italijani sami postregli deportirancem, da tako pokažejo Slovencev, da so fašisti drugačni do Slovencev kakor nacisti.

Pač pa so Slovenci pripravili več pekovskih košar s kruhom, slanino, s slivovko — prispevali so menda Rdeči križ ali škofijske dobrodelne ustanove — toda Lahi niso dovolili pristopa k vlaku, ki naj bi prispel že v doglednem času. Kmalu pred prihodom vlaka pa je prišlo dovoljenje, da Italija pusti k vlaku samo železničarje in samo za toliko časa, da razdele košare kruha (in seveda še kaj poleg, kar je bilo v košarah).

V tistih nekaj minutah se je v

naglici nabralo precej železničarjev na kolodvoru v Šiški, ki so bili pripravljene razdeliti pripravljene košare in jih odnesti k vlakom in razdeliti med izseljence, če bi mogli seveda priti z njimi v dotik.

Jaz sem se spomnil, da je na tem kolodvoru moj nekdanji sošolec, in sem ga takoj poiskal in ga prosil za uniformo. Dobil sem jo in potem še za mojega nečaka, tedaj visokošolca Stankota Ziherala, sina loškega župana Matevža s hčerko in ženo — mojo sestro — v tem vlakom.

Oba z nečakom sva kot železničarja stekla h košari, ki je bila tam, da primeva za ročaje, pa je bil že drug železničar, ki sem ga spoznal kot šentklavškega vikarja, profesorja Oreharja. Pozdraviva se, primeva za ročaja, nečak pa nama naj pomaga. Potem, ko bova midva delila kruh od okna do okna, pa naj se on pogovarja s svojo družino v miru.

Vlak je prispel, bil je potniški vlak, in takoj pri prvem oknu sem opazil loškega župana in mojo sestro, nečak je skočil v vagon in ostal tam, ko sva se midva pomikala s košaro kar naprej, srečavojoč izseljence iz Loke, Kranja in okolice, rojake prof. Oreharja. Vlak pa je nadziral postajenačelnik z rdečo kapo in kladivom v roki, s katerim je preizkušal kolesa, če dajo pravi zven... Potrkaval je po kolesih, z drugo roko pa pozdravljaval izseljene družine. Tedaj sem videl, da je bil —

kranjski dekan Matija Škerbec, ki si je tudi nabavil tako uniformo in tako našel priložnost, da se poslovi od svojih faranov. On je trkal, midva s prof. Oreharjem sva delila, fant Stanko pa je jokaval v vagonu ob očetu in materi in sestri... In tako je bilo po drugih vagonih, kjer je kdo domačih v tistih trenutkih našel kakšno železničarsko uniformo. In železničarji so jih radi posodili. Italijani pa so odbijali pritisk civilstov na postajo.

Tako je bilo moje prvo resnejše srečanje s profesorjem Oreharjem na šišenskem kolodvoru v Ljubljani v juliju pri prvem vlaku prisilnih izseljencev z Gorenjske v Srbijo... pri dobrodejnem delu za naše begunce...

Kdo je tedaj mislil, da bo to dobrodelno delo za begunce po petih letih znova glavno opravilo prof. Oreharja potem v koroških

in italijanskih taboriščih po l. 1945.?

Koliko humanitarnega dela je terjalo preseljevanje in migrantov v prekoceanske dežele!

In koliko napora in žrtvovanja za ureditev položaja vseljencev, za novo vselitev v Argentino in v Argentini, kjer se je uveljavil najprej kot pomočnik msgr. Hladnika in kmalu kot direktor slovenskega dušnega pastirstva, ki ga z vnemo, razsodnostjo, umirjenostjo in varno roko upravlja vse do današnjega dne zlato mašniškega jubileja! — Petdeset let duhovniškega in dobrodelnega dela za dušni in tudi gmotni blagor slovenskih izseljencev, kot nadaljevatelj tega, kar je začel na tako zgodovinsko

zanimiv in človeško pomenljiv način že takoj ob začetku okupacije in potem v letih taborišč in emigracije.

Pri tem se nisem dotaknil njegove duhovniške vneme, skrbi in uspehov dušno pastirskih urejevanj naših potreb, ne urejevanj verske revije, ne njegove ljubezni do slovenske knjige, ki jo zbira in hrani morda največ med nami, ki se ves žrtvuje za Boga, za bližnjega in za slovensko kulturo, za vse, kar je v zvezi z ohranitvijo in krepitevijo slovenskega človeka v zdomstvu.

Bog mu daj življenja in zdravje še mnogo delovnih in uspešnih let!

Tine Debeljak

IN SEDMI DAN UGASNEJO

„Glejte, japonska narava!“ so rekli mi,
„češnje vzcvetó in žaré in ugasnejo.“
Rekli smehljaje so, z vetrom za pričo,
usta pa skrila grenkobo so v lok.

Še na poteh so se cveti svetlikali
belórdeče in bélo in rožnato.
Hrib pa je čakal vodá zelenino,
čvrste marjetice, bambusov zvok.

S hribom vprašujemo: Kdaj bo zares pomlad?
Stopi, Gospod Sveti Duh, čez megleni most
v naše navadne, navajene kraje —
tu smo nekje izgubíli mladost.

Vladimir Kos

Hvala vam za zvestobo!

Okrog 32.000 maš ali verjetno še več, je „prebral“ v petdesetih letih mašništva naš zlatomašnik msgr. Anton Orehar.

Vsakdanja maša je duhovniku kakor gredelj, iz katerega izhaja vse ogrodje, vsi stebri, vsa oblika, vsa sila in vitkost ladje. Zato je tudi po pravici ves pomen proslavljanja petdesetletnice duhovništva zajet v zlati maši. Ob njej se zbirajo vsi drugi spomini na ostalo duhovniško delo kot so oznanjevanje besede s poukom v šolah, razdeljevanje milosti v spovednici, krstih in umiranjih in vodenje duš skozi mlada neurja in starostne težave. Kako naj si le duhovnika katoliške Cerkve predstavljamo brez maševanja?

Od vse te množice maš našega monsijnorja je živela najprej cerkvena občina domá v Sloveniji, nato begunska družina v Monigu pri Trevisu v Italiji v najbridkejših junijskih dneh 45. leta. Njegova maša je bila del vsakdanjega življenja beguncev v Serviglianu in Senigalliji, v času ko so se obzorja izmenoma zjasnevala in oblačila; ko smo ležali nebogljeni v rokah diplomatov, enih, ki so zahtevali našo kri, drugih, ki so spoštovali vsaj naše življenje, če že ne dostojanstva. Njegova nedeljska maša je tudi začejala in končavala prve tedne novega življenja v novi zemlji argentinski. Ob maši so se odločevale pobude za Slovensko hišo, ob maši je zrasla cerkev Mari-

je Pomagaj v Buenos Airesu. Tej naši Mariji Pomagaj poklanjamo milost, da z monsijnorjem sodelujemo njegovo in našo pot, pa potovanja in valovanja duhov v zdomstvu; odhajanja in vračanja v Očetovo hišo vseh nas, ki nas je On „od vekov“ povezal preko begunstva za skupno poslanstvo. Ob zlati maši hvala za zlato milost zlatih doživetij!

Da besede ne bi izgubile na moči, želimo obstati le pri eni vrlini našega župnika, za katero se mu ob zlati maši zahvaljujemo: pri kreposti zvestobe. Hvala mu za zvestobo duhovništvu, za zvestobo begunstvu in begunski družini in za zvestobo besedam, delu, ravnanju, liku in neprenehnemu spominu na begunskega škofa Gregorija Rožmana!

Iz teh njegovih zvestob zajemamo vsi rojaki naše zdomske argentinske skupnosti. Za zvestobo hočemo zlatomašniku vračati naše priznanje, zahvalo, molitve in zvestobo. —

Milan Magister

Priporočilo nadškofa Šuštarja

Močno priporočam, da bi imela vsaka krščanska družina v svoji hiši ali stanovanju križ, kako nabožno sliko, sveto pismo, molitvenik in vsaj ta ali oni verski list (Sporočila slov. škofij 3./1984).

Duhovnik v službi božjega ljudstva

Učiteljska služba Cerkve danes

Cerkev, kateri je Kristus Gospod zaupal zaklad vere, da ob podpori Svetega Duha razodeto resnico sveto varuje, globlje raziskuje, zvesto oznanja in razlaga, ima dolžnost in po naravi pravico neodvisno od katerekoli človeške oblasti oznanjati evangelij vsem ljudstvom, uporabljajoč pri tem tudi sredstva družbenega obveščanja, ki so ji lastna.

Cerkev je pristojna, da vedno in povsod oznanja npravna načela tudi glede družbenega reda in da izreče sodbo o kakršnikoli človeških stvareh, kakor to zahtevajo temeljne pravice človeške osebe in zveličanje ljudi.

Duhovniki, ki so škofovi sodelavci, imajo lastno nalogo oznanjati božji evangelij; to dolžnost imajo do zaupanega jim ljudstva predvsem župniki in drugi, ki jim je izročena skrb za duše. Služba besede, ki se mora opirati na sveto pismo, izročilo, bogoslužje, učiteljstvo in življenje Cerkve, naj neokrnjeno in zvesto podaja Kristusovo skrivnost.

Pri oznanjevanju krščanskega nauka naj se uporabljajo različna sredstva, ki so na voljo, predvsem pridiga in kateheza, ki imata vedno prvo mesto, pa tudi poučevanje nauka v šolah raznih stopenj, na konferencah in zborovanjih vseh vrst, prav tako naj se razglašajo z javnimi izjavami zakonite obla-

sti ob raznih dogodkih s tiskom in drugimi sredstvi družbenega obveščanja.

Duhovnik oznanja božjo besedo

Ker se božje ljudstvo najprej zbira po besedi živega Boga, ki jo povsem upravičeno zahteva in pričakuje iz ust duhovnikov, naj posvečeni služabniki službo oznanjevanja visoko cenijo, saj je oznanjevanje božjega evangelija vsem ena njihovih glavnih dolžnosti.

Med oblikami pridiganja ima odlično mesto homilija, ki je sestavni del bogoslužja in je pridržana duhovniku ali diakonu; v njej naj se v cerkvenem letu iz svetega besedila razlagajo verske skrivnosti in pravila krščanskega življenja.

Pri vseh mašah, ki se ob nedeljah in zapovedanih praznikih opravijo ob udeležbi ljudstva, mora biti homilija, ki se brez tehtnega razloga ne sme opustiti.

Zelo priporočljivo je, da je homilija, če se ljudje zberejo v zadostnem številu, tudi pri mašah med tednom, zlasti v adventu in postu ter ob kaki slovesnosti ali žalovanju.

Oznanjevalci božje besede naj vernikom razlagajo zlasti to, kar je treba verovati in delati v božjo čast in za zveličanje ljudi.

Vernikom naj tudi posredujejo nauk cerkvenega učiteljstva o do-

stojanstvu in svobodi človeške osebe, o edinosti in trdnosti družine in njenih nalogah, o dolžnostih, ki jih imajo ljudje v družbenih skupnostih in kako naj zemeljske stvarnosti usklajajo z božjo ureditvijo.

Krščanski nauk je treba razlagati na način, ki je primeren poslušalcem in prilagojen zahtevam časa.

Duhovniki naj od časa do časa oskrbijo duhovne vaje, misijone in druge potrebam prilagojene oblike.

Pastoralni delavci, posebej škofje in župniki, naj si zelo prizadevajo, da se bo božja beseda oznanjala tudi tistim vernikom, ki zaradi svojih življenjskih razmer niso dovolj ali sploh nič deležni splošne ali redne pastoralne skrbi.

Poskrbijo naj tudi, da bo evangelijsko oznanilo doseglo neverujoče na njihovem ozemlju, saj morajo biti tudi ti nič manj kakor verniki deležni dušnopastirske skrbi.

Posvečevalna služba Cerkve

Posvečevalno službo vernikov opravlja Cerkev na poseben način s svetim bogoslužjem, ki velja za izvrševanje duhovniške službe Jezusa Kristusa, v katerem vidna znamenja označujejo in vsako na svoj način povzročajo posvečenje ljudi in tako skrivnostno telo Jezusa Kristusa, namreč Glava in njegovi udje, izvršuje celotno javno bogočastje.

Poleg škofov opravljajo posvečevalno službo tudi duhovniki, ki

so prav tako deležni Kristusovega duhovništva, in so kot njegovi služabniki pod oblastjo škofa posvečeni za obhajanje bogoslužja in posvečevanje ljudstva.

Cerkev opravlja posvečevalno službo tudi z drugimi sredstvi, bodisi z molitvami, s katerimi prosi Boga, da bi bili verniki posvečeni v resnici, bodisi z deli spokornosti in krščanske dobrotelnosti, ki zelo pomagajo, da se Kristusovo kraljestvo zakorenini in utrdi v dušah, in prispevajo k odrešenju sveta.

Zakramenti nove zaveze, postavljeni od Kristusa Gospoda in izročeni Cerkvi, so kot dejanja Kristusa in Cerkve znamenja in sredstva, s katerimi se vera izraža in krepi, daje Bogu čast in opravlja posvečevanje ljudi. Zakramenti zelo pripomorejo, da se cerkveno občestvo ustvarja, utrjuje in razodeva.

Najsvetejši zakrament je presveta evharistija, v kateri je sam Kristus Gospod navzoč, se daruje in je hrana, Cerkev pa po njej trajno živi in raste. Evharistična daritev, spominski obed Gospodove smrti in vstajenja, v kateri traja daritev na križu vse čase, je višek in vir vsega bogočastja in krščanskega življenja, po njej se označuje in uresničuje edinstvo božjega ljudstva in se dovršuje graditev Kristusovega telesa. Drugi zakramenti in vsa cerkvena dela apostolata so namreč tesno povezani s presveto evharistijo in nanjo naravnani.

Evharistično opravilo je delo

Povečanje prostora Slovenske hiše

Pred nekaj meseci je vodstvo Slovenske hiše presenetilo slovensko skupnost z razveseljivo novico, da je bilo kupljeno zemljišče, ki leži tik ob naši osrednji hiši v Buenos Airesu. Zaradi edinstvene prilike ter vsled neprestane rasti cen nepremičnin se je ukrepalo hitro, da nam ta priložnost ne uide iz rok. Površina novega zemljišča meri 498 m². Skupna površina z dosedanjim že pozidanim znaša 1.800 m². K temu bi morali dodati še površino nadstropij, da bi imeli končno sliko.

Da je bila ta poteza na mestu, so potrdili rojaki iz vseh krajev Velikega Buenos Airesa na informativnem sestanku, na katerem so potrdili umestnost nakupa ter dali več idej, kako zbrati sredstva za plačilo zemljišča ter kako bi najbolje uporabili ta novi prostor. Gotovo se ne bo moglo vse uresničiti — zaradi različnosti predlo-

.....

samega Kristusa in Cerkve, v katerem Kristus Gospod, po službi duhovnika navzoč pod podobama kruha in vina, sam sebe daruje Bogu Očetu, in se vernikom, ki so z njim združeni, v daritvi daje kot duhovna jed.

Duhovnik pa je služabnik evharistije in po tej služabnik božjega ljudstva. Ta velika odlika je svojsko posvečevalno služenje katoliškega duhovništva.

J. R.

gov —, gotovo pa bo vodstvu služilo za osnovo za nadaljnje ukrepanje. Vsekakor bodo ti prostori v veliki meri služili naši mladini, tako osnovnošolski kot oni v Srednješolskem tečaju, za njih razvedrilo.

Kot za trgovska velja tudi za druga podjetja pravilo, da podjetje, ki ne raste, pada. Tudi slovenska skupnost v Argentini misli tako. To dokazujejo naši domovi, ki z velikimi žrtvami širijo ter zboljšujejo svoje prostore, da tako čim bolje služijo namenom, zaradi katerih so bili zgrajeni. To velja še na poseben način za našo osrednjo Slovensko hišo, ki povezuje vse dobromisleče rojake po vsej Argentini. Tu najdejo namreč prostor tudi rojaki iz notranjosti dežele, kot oni, ki nas obiščejo iz inozemstva, da se eventualno tu začasno nastanijo. Te možnosti se bodo še povečale v novih, razširjenih prostorih.

Človeška duša potrebuje fizično telo za svoj „sedež“. Tudi naše ustanove, verske, kulturne, vzgojne ter politične, potrebujejo prostor za svoje delovanje, za svojo rast. In ravno v tem središču, postojanki Slovenije v svetu, imajo svoj sedež najrazličnejše ustanove, ki s svojo prisotnostjo ter zlasti s svojim delovanjem krepijo verjetno najbolj razgibano slovensko enoto v svetu, ki je, kot rečeno, sestavni del Slovenije v svetu.

Stane Hrovat

Škof Rožman duhovna podoba velike osebnosti na prelomnici časa

LJUBLJANSKI ŠKOF

Dr. Anton Bonaventura Jeglič je 29. maja 1928 izpolnil 78. leto svojega življenja. Nekaj dni prej je minilo trideset let, odkar je vzel v roke krmilo ljubljanske škofije. A na pokoj kljub svojim letom ni mislil. Držal se je načela: „Dokler bom mogel, bom delal; ko pa obnemorem ali pa ko umrjem, bo že Bog poskrbel za dobre naslednika.“

Tem bolj pa se je zanimala duhovščina, kdo bo za Jegličem vodil ljubljansko škofijo. Poudarjali so zlasti, da liberalci komaj čakajo, da bi škof obnemogel, ker imajo pripravljenega že svojega kandidata. Duhovščina je tudi čutila, da je čas najbolj pripraven za imenovanje pomožnega škofa, ki bi ustrezal slovenskim potrebam, kajti na čelu vlade je bil takrat dr. Korošec. Te opombe so Jegliču, ki se je kot ljubljanski škof ves čas boril proti liberalizmu, le da-

le povod, da se je spoprijaznil z idejo in pričel misliti na pomožnega škofa, ki pa bi naj na vsak način imel tudi pravico nasledstva.

Nastalo je seveda vprašanje, koga izbrati.

Na Jegliča so pričeli pritiskati od vseh strani. Prošt Kalan je imel svojega kandidata in ga je škofu na vso moč priporočal. To je bil dr. Aleš Ušeničnik, takrat najodličnejši član ljubljanske bogoslovne fakultete. Bili so še drugi kandidati kot n. pr. profesor dr. Matija Slavič ali pa kanonik dr. Mihael Opeka. Jegličeve misli pa so vsebolj krožile okrog dr. Rožmana, ker je vedel, da je mož dela in da bo vse usmerjal v njegovem duhu, tako da se je končno odločil zanj in to sporočil tudi v Vatikan.

Papeški nuncij Pellegrinetti je Jegliču naročil, naj dr. Rožmana vpraša, če bo imenovanje za ško-

fa sprejel. Jeglič je Rožmana prej predlagal za škofa, preden je z njim o tem govoril. Ko je končno prišlo do ponudbe, je Rožman navajal vsemogoče pomisleke in navidezne razloge iz cerkvenega prava. Eden močnih Rožmanovih razlogov je bilo tudi njegovo koroško poreklo, kar se je pozneje izkazalo za deloma opravičeno. Rožmanov ideal je bil še vedno, da bi bil župnik kake podeželjske fare. „To je najlepša duhovniška služba,“ je imel navado reči. Ni rad postal škof in tudi ni bil rad škof. Svoj pritrilni „da“ je izrekel škofu Jegliču šele koncem januarja 1929, ko se je Jeglič vrnil bolan iz Beograda in poklical profesorja Rožmana k sebi. Profesor je našel škofa ležečega na postelji in zavitega v dolgo suknjo. Pozneje je povedal, da se mu je Jeglič v takem položaju v srce zasmilil in je vprav zato pristal na njegov predlog.

Ko je profesor Rožman škofu Jegliču izjavil, da bo imenovanje za škofa sprejel, je bila končna odločitev samo še v rokah Pija XI. Vatikan je reagiral razmeroma hitro. Osservatore Romano je že 23. marca 1929. prinesel vest, da je sv. oče dne 17. marca 1929. imenoval profesorja Rožmana za Jegličevega pomočnika in naslednika. Prvi odzivi med slovensko javnostjo niso bili najbolj ugodni. Slišali so se očitki, da je novi škof mehak, da se boji vsake odločitve, da omahuje, se obotavlja, je cincav, skratka, koroško poštimovski. „Slovenec“ je njegovo imenovanje svo-

jim bralcem sporočil z enim samim suhim stavkom: „Dr. Gregorij Rožman novi titularni škof iz Senta in pomožni škof ljubljanski“.

Vse drugače pa je oživela ob prvih glasovih Rožmanovega škofovstva njegova rodna Koroška.

Dr. Rožman je bil četrti koroški Slovenec, ki je bil počaščen s škofovsko mitro. Prvi je bil Roman, knez in škof krški (1131—1167), drugi Fran Lušin, nazadnje nadškof goriški (1835—1854), tretji pa Jakob Peregrin Pavlič, knez in škof krški (1824—1827). Ko je bil „štrti“ sin Koroške izbran za to čast, so Rožmana obsipali s čestitkami tako osebnimi kot po časopisju in to, brez razlike, nemškem in slovenskem. Vesele in navdušenje je s Koroške pričelo pronicati tudi v matico Ljubljano in led je bil prebit, ko je škof Jeglič 4. aprila 1929. pisal vernikom ljubljanske škofije, da mu je sv. oče imenoval pomočnika. Slovesna posvetitev novega škofa je bila določena za 14. julij 1929.

Ko je izvršil vse, kar mu je nalagala profesorska služba, se je Rožman umaknil v samoto duhovnih vaj, da se pripravi na svoje škofovsko posvečenje. To so bile od leta 1925 pa do smrti njegove najdaljše duhovne vaje. Trajale so deset dni. V teh duhovnih vajah si je novoimenovani škof začrtal svoj škofovski program in izbral svoje škofovsko geslo: Teža križa in plačilo.

Zvečer pred Rožmanovim škofovskim posvečenjem, 13. julija

1929., je bila vsa Ljubljana v slavnostnem razpoloženju. Po a-
vemariji so zvonovi v vseh ljub-
ljanskih cerkvah slovesno zvonili
ter mestu in škofiji naznanjali ve-
liki dogodek naslednjega dne. Po-
leg zvonjenja je napravila najlep-
ši vtis tudi svečana razsvetljava
obeh zvonikov ljubljanske stolnice.
Osvetljene so bile tudi privatne
hiše, zlasti pa ljubljanski grad.
Naslednji dan je bila slavnostna
posvetitev. Škof Jeglič je hotel
svojega naslednika sam posvetiti.
Soposvečevalca pa sta bila mari-
borski knezoškof dr. Andrej Karlin
in namesto obolelega celovškega
knezoškofa dr. Adama Hefterja
krški škof dr. Josip Srebrnič. Po
posvetitvi je bil slavnostni obed,
popoldne ob štirih pa sta Slovenska
orlovska in Slovenska orliška zveza
s sodelovanjem pevskega društva
„Ljubljana“ in godbe Dravske di-
vizijske oblasti v veliki dvorani

hotela „Union“ priredili pozdrav-
no akademijo novemu škofu.

Prošt Andrej Kalan, ki mu ni
bilo po volji, da ni prodril s svo-
jim škofovskim kandidatom, je 8.
septembra 1929. prosil škofa Jeg-
liča, naj ga razreši časti general-
nega vikarja. Škof je prošnji us-
tregel in imenoval dne 10. septem-
bra novega pomožnega škofa za
svojega generalnega vikarja.

Prišla je jesen. Na vseučilišču
so se začela predavanja. Škof Rož-
man je zopet moral vsak dan po
dve uri presedeti v predavalnici.
Kot generalni vikar pa je imel
uradne ure v svoji pisarni na ško-
fiji. Pisal je članke v razne revij-
e, pridigal, vodil duhovne vaje,
govoril mladini na sestankih in
zborovanjih. Dela ni manjkalo.
Križ je s svojo težo pričel pritis-
kati nanj.

(Povzeto po knjigi dr. Kolariča)

Umril je teolog Karl Rahner

30. marca je v Innsbrucku umrl
svetovno znani teolog Karl Rahner.
5. marca je dopolnil 80 let in mu je
za to priložnost papež Janez Pavel
II. poslal osebno pismo. Rojen je bil
v Freiburgu in je 18-leten vstopil k
jezuitom. Teologijo je študiral na
Bavarskem, Nizozemskem in v Fran-
ciji. Po vrnitvi v rojstno mesto je
študiral kot učenec filozofa Heide-
gerja. Takrat je tudi napisal svoje
prvo filozofsko delo.

Predavati je začel v Münchnu,

1949 pa je dobil katedro za dogma-
tiko v Innsbrucku. To so bila njego-
va najbolj plodovita leta. Na II. va-
tikanskem koncilu je bil svetovalec-
strokovnjak in je bil med tistimi teo-
logi, ki so najbolj vplivali na preno-
vo teološke znanosti.

Od 1964 je ponovno predaval v
Münchnu, 1967 pa je postal profesor
dogmatike v Münstru, kjer je tudi
končal svojo akademsko pot. Njegova
teološka iskanja so bila zelo znana
v katoliškem svetu, posebej komen-
tarji h koncilskim listinam, slovar
teologije in Cerkve in še marsikaj.

Novomašnika Jože Adamič in Branko Jan

Jože Adamič, CM, iz Slovenske vasi je bil rojen 13. aprila 1957. Osnovno šolo je obiskoval v farnem kolegiju Marije Kraljice. Kot gojenec misijonskega zavoda je dokončal tehnično šolo in se odločil za duhovniški poklic. Novo mašo bo imel 8. julija v Žalni pri Grosupljem, kjer že nekaj časa pomaga v dušnem pastirstvu. Njegovo delovno področje je predvsem med otroki in mladino. Ponovitev nove maše bo tudi v Argentini.

Branko Jan, CM, iz Slovenske vasi je bil rojen 18. septembra 1959. Kot gojenec misijonskega zavoda je končal ljudske in srednješolske študije v farnem kolegiju Marije Kraljice. V Beogradu je pri slovenskih lazaristih opravil noviciat in v Ljubljani bogoslovje.

Že ves čas svojega bivanja v Ljubljani se posveča delu med invalidi in bolniki. Mašniško posvečenje bo prejel na praznik sv. Petra in Pavla 29. junija 1984. Novo mašo bo imel 1. julija na Žalostni gori pri Mokronogu in ponovitev pri Šentjurju ob Taboru — na farah svojih staršev. Ponovitev nove maše bo tudi v Argentini.

Novomašnikoma, ki sta izšla iz naše skupnosti v Argentini, k mašniškemu posvečenju iz srca čestitamo, želimo jima velikodušno in osrečujoče duhovniško življenje ter izražamo željo in upanje, da bosta, kolikor jima bodo dopuščale življenjske naloge, rada na voljo tudi za služenje slovenskemu božjemu ljudstvu bodisi v matični domovini ali v zdomstvu.

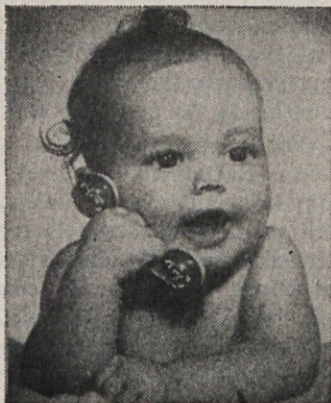
v družini

ZAKON IN SPOLNOST

O spolnosti je veliko nasprotujočih si mnenj. Krščanski zakonci želijo imeti do te vrednote pravičen odnos, saj jo sami živijo in tudi otroke hočejo vzgajati v zdravem človeško krščanskem duhu. Najprje bo treba vedno znova poudarjati, da je spolnost izreden božji dar, ki nas je priklical v življenje in je bil zasnovan v večni božji zamisli o človeku, tako da mu tudi največja človeka, Kristus in Marija, nista „ušla“ in sta bila spolni bitji. Razumljivo pa je, da je človek tudi na tem, kot na vseh drugih področjih svojega bitja, nagnjen k neuravnovešenosti. In kot smo na vseh drugih področjih človeškega življenja bili potrebni odrešenja, smo ga tudi na tem.

Človek je enovito bitje, celota, zato moramo paziti, da ga ne bomo secirali, sekali na kose in ločevali, da ne bomo ločeno govorili o posameznih silah človeka, ne da bi jih hitro vključevali v celoto. Zato spolnosti ne smemo „potiskati v kot“, ampak ji dati njeno pravo mesto.

Najbolj pravično bo in objektivno, resnično, če priznamo, da so bila obdobja, morda predvsem v bližnji in daljni preteklosti, ko so spolnost res na neki način „potiskali v kot“; in so obdobja, morda predvsem danes, vsaj na zahodu,

ko se spolnost postavlja na oltar. Resnica pa je, kot vedno, v sredi-
ni.

Kje pa je ta sredina? Težko bo kratko povedati, a bo držalo. Sredina ali resnica je gotovo v tem, da spolnost iz človeka dela človeka, moškega in ženske, še prej pa fantka in punčko, dečka in deklico, fanta in dekle. Dela ga privlačnega za nasprotni spol in različnega ter obenem dopolnjujočega. Usposablja ga za tople medčloveške odnose in za življenje v krogu družine ter za porajanje in vzgojo otrok. Omogoča mu razvoj od zibelke do groba s posebnimi nalogami svojega spola in mesta v družbi s tisočimi odtenki delovanja skrivnostnih sokov človeškega organizma, ki se odražajo v telesnem, duševnem, duhovnem, medčloveškem in verskem delovanju vsakega človeka.

Na spolnost so seveda v različnih obdobjih gledali različno, odvisno tudi od gledanja na svet in versko pripadnost. Vendar je ogromna večina ljudi spolnost jemala kot vrednoto, kot nekaj, kar ima svojo veliko vlogo v življenju človeka in do česar je treba biti — kot do vsake vrednote — odgovoren. Razumljivo je torej, da so tudi kristjani v vseh stoletjih gledali na ta božji dar zelo resnobno in odklanjali zlorabe, sprejemali pa odprto, lep, naraven odnos do telesnosti. Cerkveni pisatelji prvih stoletij govorijo o njej zelo odprto in sproščeno. Moramo pa vedeti, da je to stališče — kot vsa druga skozi zgodovino — nihalo desno in levo. Maniheizem, krivoverstvo, ki ga je Cerkev odklonila, je gledalo na telo in zakonsko življenje kot na nekaj nelepega, slabega in grešnega. Nekaj te miselnosti se je preneslo v krščansko vzgojo zadnjega obdobja pred seksualno revolucijo, tem pretiranim odporom na negativen odnos do spolnosti. Brez te miselnosti niso bile ne veroučne sobe ne spovednice preteklosti, pa delno tudi sedanjosti.

Drugi vatikanski cerkveni zbor je tudi o tem vprašanju povedal velike in odrešujoče besede, ki morajo biti vodilo za kristjane našega časa. „Človekova spolnost,“ pravi, „kakor tudi njegova rodilna sposobnost čudovito presegata vse tisto, kar obstoji na nižjih stopnjah življenja, zato je treba zakonskemu življenju lastna dejanja sama, ki so urejena v skladu s

pristnim človeškim dostojanstvom, obdajati z veliko spoštljivostjo“ (CS 51, 3). „Tudi mnogi naši sodobniki zelo cenijo ljubezen med možem in ženo, ki se v skladu z zdravimi navadami narodov in časov izraža na razne načine. Ta ljubezen, ki je v odličnem pomenu človeška, ker se z voljo in čustvom obrača od osebe na osebo, zajema blagor celotne osebe, zato more obogatiti izraze telesa in duše s posebnim dostojanstvom in jih oplemenititi kot prvine in svojevrstna znamenja zakonskega prijateljstva. To ljubezen je Gospod blagovolil ozdraviti, spopolniti in dvigniti s posebnim darom milosti in nadnaravne ljubezni. Takšna ljubezen, združujoča človeško in božje, vodi zakonca k temu, da se prostovoljno podarjata drug drugemu, kar se razodeva v nežnosti čustev in dejanj in prešinja vse njuno življenje“ (49, 1). „Ta ljubezen se na poseben način izraža in izvršuje v dejanjih, ki so lastna zakonu. Dejanja, s katerimi se uresničuje tesno in čisto zedinjenje zakoncev, so torej nekaj dobrega in častnega in, če so izvršena na res človeka vredden način, izražajo in podpirajo medsebojno podaritev, s katero se zakonca v veselju in hvaležnosti medsebojno bogatita... Tudi z dolžnim prizadevanjem enakega osebnostnega dostojanstva tako ženi kakor možu v njuni medsebojni in polni ljubezni se v jasni luči razodeva od Gospoda potrjena enovitost zakona“ (49,2). „Kristus je obilno blagoslovil to iz mnogo-

terih vidikov obstoječo ljubezen, ki izhaja iz božjega studenca ljubezni in je oblikovana po podobi Kristusovega zedinjenja s Cerkvijo“ (48, 2).

Tako koncil. Zakonsko življenje je torej še posebej življenje spolnosti in zato še posebej za življenje v zakonu drži, da je spolnost božji dar in spolno življenje božja volja. Tudi s tem življenjem iz ljubezni častijo Boga, kot ga častijo z drugimi dejavnostmi zakonskega in družinskega življenja. Prav gotovo je potemtakem tudi spolno življenje posvečeno z zakramentom zakona, seveda če je to življenje „po pameti in vesti“ in za kristjana v duhu evangelija, zdravega krščanskega izročila in

cerkvenega učiteljstva.

V zakonu naj bi torej živela mož in žena sproščeno in ljubeče zakonsko življenje v vseh ozirih, torej tudi v spolnem. Zakaj naj bi bila v tem izjema? Razumljivo, da je spolno življenje pri človeku končno osmišljeno le po odgovorni ljubezni. Ta pa gotovo ni lahka. Morata si jo izprositi.

Gospod, hotel si,
da se podarjava z dušo in telesom,
da sva eno telo.

Bodi nama vodnik,
ko morava kazati tvojo neizrekljivo
ljubezen do Cerkve
drug drugemu,
otrokom in ljudem.

Vital Vider

O VERSKEM ŽIVLJENJU IN VERSKI VZGOJI V DRUŽINI

IV. Od spočetja do krsta

„V ljubezni nas je (Bog Oče) naprej določil, naj bomo po sklepu njegove volje zanj posinovljeni po Jezusu Kristusu in naj slavimo veličastvo njegove milosti. — V njem smo postali tudi dediči —“ (sv. Pavel Efež. 1/4-5, 11).

Otrok, ki ga je mati spočela, je božja stvar. Božja last je in po prejemu sv. krsta bo božji otrok in dedič večne blaženosti pri Očetu v nebesih. Vendar to blaženost v popolnosti doseže s pravim krščanskim življenjem na zemlji. Da ga za to pripravijo, so pa od Boga poklicani starši; za-

konca, ki sta sklenila zakon, sta po Stvarnikovih besedah „Rastita in množita se!“ vprav v ta namen prejela in prejemata posebne božje milosti. Vedeti morata, da otrok, ki se jima rodi, ni samo njun, ampak tudi — božji otrok. Zato ju veže velika dolžnost in težka odgovornost, da ga poleg vzreje tudi vzgajata za zemeljsko in večno življenje.

Vital Vider v svoji knjigi „Zakonca — se poznata?“ navaja besede, ki jih je napisal dr. M. Ginnis (ki sicer ni veren): „Zakaj bi tisti ljudje, ki so globoko verni,

pri svojih telesnih odnosih prej ne molili?“ In Vider sam dodaja zakoncema: „Odločila sta se za otroka. Velik trenutek v življenju otroka — spočetje! Ali se ne spleča prej ali ob tem na neki način misliti na Boga in na neki način moliti? Pravijo, da še kako vpliva, če nekdo spočne otroka v pijanosti, samo telesnosti, ali v veliki ljubezni. Vse to vpliva na otroka. Vse to se (nanj) prenaša. — Verni ljudje bodo velikokrat mislili na Boga in se z njim združevali, ko se bodo med seboj ljubili. Na kakšen način? Pravila za to ni. Vsak bo našel svoj način.“

In še nam isti avtor govori: „Vsakokrat, ko se mož in žena odločita za otroka, bi se morala vprašati: ‘Ali sva že dovolj zrela, da sprejmeva otroka? Ali računava na vse žrtve, ki so za to potrebne? Sva dovolj eno, da bova otroku dala dovolj toplo ozračje, v katerem se bo razvijal? Ali se popolnoma strinjaava glede tega ali ne? Sva tudi finančno zmožna nositi to breme?’ — “

In omenjeni M. Ginnis še pravi: „Najčistejši motiv imeti otroka je ta, da mu omogočimo večno življenje.“ Kolika odgovornost za zakonca!

Isto misel jasno izpoveduje tudi 2. vatikanski cerkveni zbor, ko v konstituciji „Cerkev v sedanjem svetu“ (51) pravi: „Vsi pa naj dobro vedo, da človekovega življenja in naloge, posredovati to življenje, ni mogoče omejevati le na tostranstvo in ju presojeti ter razumevati njun smisel le z vidika

tega sveta; vedno se je marveč treba ozirati na večni namen ljudí.“

Zato tudi Vider v omenjenem svojem delu kliče: „Zadnji čas je, da začnemo zakoncem načrtno odpirati njihovo pot duhovnosti, zakonsko in družinsko.“

Nosečnost je za ženo vzvišeno zakonsko stanje. Bog sam jo je določil za izredno veliko nalogo: dala bo svetu novega človeka in Bogu novega božjega otroka! Kako lepó in plemenito se naš narod izraža, ko o noseči ženi pravi, da je „v blagoslovljenem stanu“! Kako važno je, da se mati tega svetega dostojanstva zaveda! In da v tej zavesti ob strani svojega moža neprestano svojega otroka, ki ga nosi pod srcem, s ponižno vdanostjo in v blaženi sreči posveča v misli in molitvi Bogu! Kajti z rojstvom otroka čaka oba poleg zakonske in družinske sreče tudi odgovornosti polna naloga: vzgoja njunega otroka! Globokó verna mati se bo tako v svojem blagoslovljenem stanu gotovo večkrat med vsakdanjimi opravili pod domačim krovom ozrla v bogkov kot in v milostni obraz Marije Pomagaj z vdanim pogledom in prosečim vzdihljajem. Vedeti mora mati, da je v njej spočeto dete neposredno povezano z njo in se vse njeno doživljanje preliva tudi vanj. Vodi naj jo misel na blaženo Devico, ki je v svoji skromni ponižnosti sprejela božjo voljo in se odločila: „Glej, dekla sem Gospodova!“ In v globoki sreči svojega blagoslovljenega stanu je ob

obisku pri teti Elizabeti navdušeno vzkliknila: „Moja duša poveljuje Gospoda!“

Naj se tudi noseča mati obrača k Bogu in z odločno vdanostjo ponavlja: „Zgodi se tvoja volja!“

In ko bo v nedopovedljivi sreči začutila v sebi prve gibe spočetega, bosta z možem vzradoščena vzkliknila: „Najin otrok živi! Bog bodi zahvaljen!“ To bo prvi blagoslov staršev, božjih namestnikov nad spočetim, pa še ne rojenim otrokom. In Bog bo z njima, kot je lepo dal V. Vider naslov svoji knjigi „Zakon v troje“. —

In končno je prišel težko pričakovani trenutek — poroda!

Po prvem grehu v rajju je sicer Bog rekel Evi (I Mojz 3/16): „Prav mnogo težav ti bom dal pri tvoji nosečnosti; v bolečinah boš rodila otroka.“ Vendar ljubeča žena sicer v strahu pričakuje te trenutke. Toda v hipu je vse trpljenje pozabljeno, ko zasliši prvi glasek svojega novorojenčka. Uresničile so se ji besede, ki jih je Jezus govoril apostolom v najintimnejših trenutkih ob svojem slovesu pri zadnji večerji: „Vaša žalost se bo spremenila v veselje. Žena na porodu je žalostna, ker je prišla njena ura. Ko pa porodi dete, od veselja, da je človek rojen na svet, ne misli več na bridkost.“

Blažen smehljaj obsije njen obraz. In ko ji približajo dete, ga z vso nežno materinsko ljubeznijo privije k sebi in ga v globokem verskem čustvu s tresočo roko privikrat v življenju pokriža — svojega in božjega otroka.

Pa se po srečnem rojstvu približa še en presrečen dogodek v družini: krst novorojenca.

Po starem obredniku so otroka brž po rojstvu odnesli v faro h krstu botri, ki so ga med obredom držali v rokah in zanj, v njegovem imenu izpovedovali vse obredne odgovore in obljube. Mati — otročnica pa je čakala doma v postelji, da so ji novega krščenca spet vrnili v naročje. Danes pa po novem obredniku vse to opravijo starši sami in so botri navzoči ter s starši sodelujejo v obredu. Je to povsem razumljivejše; saj bodo starši tisti, ki bodo prvi in v prvi vrsti skrbeli za versko vzgojo svojega otroka. Botri jim bodo pri tem po potrebi le v pomoč in s svojo navzočnostjo pri krstu predstavljajo sv. mater Cerkev.

Lepo nam pomen krsta v kratkih besedah povzema in predstavlja brošurica: „Krst vašega otroka“ (Zasavsko pastoralno področje, Hrastnik, 1970):

„Iz sv. pisma vemo, da imamo poleg naravnega življenja še drugo življenje, ki ga imenujemo nadnaravno, ali življenje milosti. To je še več vredno! Zaslužil nam ga je Kristus s svojim življenjem, smrtjo in vstajanjem. Tega življenja postanemo deležni pri krstu in je za nas poročstvo, da bomo po smrti srečni. Pri krstu pride BOG SAM v nas in odtlej na poseben način biva v nas. Postanemo njegovi posinovljenci, Kristusovi bratje, in dobimo pravico do nebes. S tem postanemo tudi

Za mladino
za mladino

VSI SMO LUTKE

„Kdo zna zgodbo o Ostržku?“ nas je pri verouku vprašal naš župnik.

Užaljeni smo bili, saj je to zgodba za prvčke, ki smo ji že odrasli.

Potem sem povedal na glas:

„Vsi poznamo to pravljico.“

„Nič ne znaš, Tonček. Niti tega ne veš, da si čisto navadna lesena lutka.“

„Kaj pravite, da sem čisto navaden tepec?“ sem vprašal našega župnika.

.....
člani božjega ljudstva — člani Cerkve.“

In tako se srečna roditelja vrneta od krsta s svojim lastnim krščenim otrokom, ki je pa pri svetem obredu prejel neizbrisno znamenje sv. križa in postal otrok božji, dedič nebes.

Božidar Bajuk

„Ne, ne. Nisi tepec, pač pa čisto navaden Ostržek,“ mi je vrnil župnik.

Utihnil sem, ker se mi je zdelo, da ima spet nekaj za bregom in ob takšnih priložnostih ni dobro preveč brusiti jezika. Do tega spoznanja sem se v nekaj letih verouka že dokopal. Potem nam je župnik prebral zgodbo o Ostržku.

Bil je mojster Pepe, ki si je iz kosa lesa izrezljal lutko. Ta lutka pa je nenadoma začela skakati in govoriti — prav kakor živ otrok. Mojster je tega lesenjačka vzljubil in mu dal ime Ostržek. Lepo ga je oblekel in ga poslal v šolo. Malo je odšel v šolo, toda po poti je prodal šolsko torbo s knjigami in zvezki vred in odšel v cirkus. Tam so ga prijeli in ga hoteli prisiliti, da bi nastopal v lutkovnih igricalih. Komaj mu je uspelo pobegniti, že se je pustil prevarati mačku in lisici in ostal je čisto brez denarja.

Razbojnika bi ga kmalu celo ubila. Vsega nebogljenega ga je našla dobra vila. Tudi njej se je lagal in pripovedoval, da je denar izgubil. Toda groza! Bolj kot je lagal, bolj se mu je daljšal lesen nos. Ko se je skesal in priznal resnico, se mu je nos spet zmanjšal. Vila ga je poslala k očetu, on pa je odšel na potep. Ujel se je v past, ki jo je kmet nastavil tatovom. Kmet ga je privezal pred hišo kakor psa in mu naročil, naj varje posestvo.

Ko ga je kmet končno spustil, je poiskal dobro vilo, ki je bila zelo žalostna. Ko ga je zagledala, se je razveselila. Ostržek ji je sveto obljubil, da se bo poboljšal, toda namesto domov je spet odšel na potep. Zapletel se je v nekakšen pretep in bežal pred orožniki. Z nekim prijateljem je zašel v deželo igrač in tam popolnoma pozabil na očeta. Tedaj pa mu je zrasel rep in oslovska ušesa; postal je podoben pravemu oslu. Prodali so ga in novi gospodarji so ga vpregli v voz. Na koncu so ga hoteli ubiti in iz njegove ustrojene kože narediti boben. V ta namen so ga dali močit v morje, da bi ga lažje odrli. Ponoči ga je požrla velika riba, v njenem želodcu pa je našel starega mojstra Pepeta. Ubogi starec ga je iskal po vsem svetu, padel v morje in končal v ribjem trebuhu. Ko je spoznal, da sta se končno našla s sinom, sta začela od veselja skakati in plesati po ribjem trebuhu. Ribo je to žgečkalo, pa ju je izpljunila.

Oba sta se vrnila domov in O-

stržek je končno začel redno hoditi v šolo. Nič več ni mislil na potepanje in lumparije, temveč je skušal v vsem ustreči svojemu ostarelemu očetu. In ko je najmanj pričakoval, se je naenkrat spremenil v pravega fanta iz mesa in krvi.

Takšna je kratka zgodba o Ostržku. Nato je župnik rekel:

„Povem vam, da smo vsi skupaj čisto navadne lutke.“

„Ne, mi pa že nismo...“ Začeli smo se spogledovati in se ščipati v roke in noge. Prav nič niso bile podobne lesenim.

„Lutke, lutke smo,“ je spet dejal gospod. „Malo premislite, pa vam bo vsa zadeva bolj jasna.“

Potem smo začeli ugibati.

„Pravi potepi smo, kakor je bil Ostržek.“

„Neprestano obljubljam, da se bomo poboljšali, a iz vsega ni nič.“

„Nočemo priznati, kadar smo kaj krivi; vedno se izmotavamo in skušamo krivdo prevaliti na druge.“

„Točno tako in še huje,“ je dejal župnik. „Vsi smo podobni Ostržku in moramo šele postati pravi ljudje. Vsako tele je pravo tele, vsak otrok pa še ni pravi otrok. Tudi vsak odrasel človek še ni pravi človek. Stari Pepe je izrezljal Ostržka iz kosa lesa in iz nje ga bi se lahko razvil osel ali človek. Bog je nas naredil iz zemlje. Lahko postanemo ljudje ali pa tudi ne. Zgodba o Ostržku nam pripoveduje, kako lahko postanemo ljudje. Izpolnjevat moramo svoje

dolžnosti, pomagati drugim, in ne sebično misliti le na svoj prav. Kadarkoli je Ostržek pozabil na očeta, se je spremenil v osla. Kadar pa se je vračal k očetu, je postajal lepši. Tako tudi mi ljudje postajamo boljši, ko se približamo nebeškemu Očetu. Če pa se od njega oddaljujemo, postajamo slabši in grši.

V zgodbi nastopa tudi dobra vila, ki skuša Ostržka navajati na pravo pot. Kadar je bil Ostržek hudoben, je bila vila žalostna in je zbolela. Tako imamo tudi mi angele varuhe, svetnike in priprošnjike v nebesih, posebej pa nebeško Mater Marijo. Vsi zelo skrbijo za nas in so žalostni, kadar se oddaljujemo od nebeškega Očeta.“

Takrat sem se nečesa spomnil in sem dejal:

„Tudi tisto z ribo bo res.“

„No, pa povej, da slišimo,“ je dejal župnik, jaz pa sem začel pripovedovati:

„Pepe je iskal Ostržka. Tudi Bog je prišel iskat nas, zaradi nas je postal človek. Izkupil jo je še huje kot mi, toda s tem nas je

osvobodil.“

Naš župnik mi je rekel, naj nadaljujem, pa nisem znal naprej, zato je nadaljeval on:

„Pepe in Ostržek sta se znašla v skupni nesreči. Šele tu sta ugotovila, kako rada se imata. Kot v grobu sta bila, a sta bila vendar tako vesela, da ju je riba morala izkašljati. Tako smo tudi mi šele pod križem spoznali, kako nas ima Bog rad. Pri krstu smo skupaj z njim smo tako srečni, da nas grob preprosto ne more zadržati v sebi. Jezus je že izšel iz groba. Tudi mi bomo vstali. Dobili bomo popolnoma spremenjeno, poveljučano telo. Da bomo to v resnici dosegli, pa ne smemo biti sebični, ljubiti moramo vse ljudi ter jim pomagati. Čim manj se trudimo za svoje sebične namene, tem bolj smo ljudje.“

„Torej je to resnična zgodba?“ se je začudil Brane.

„Je in ni,“ je dejal župnik. „Zgodba je izmišljena, ima pa resnično sporočilo. Ostržka nikoli ni bilo, v resnici pa smo vsi Ostržki.“

Živko Kustič

Obhajilo na roko

Že 15. januarja 1971 je kongregacija za bogoslužje na prošnjo jugoslovanske škofovske konference dovolila, da smejo jugoslovanski škofje v Jugoslaviji uvesti obhajilo na roko. Že v odgovoru kongregacije je bilo rečeno, da se mora vsak vernik sam odločiti za prejem obhajila na jezik ali na roko. Po kasnejšem dokumentu sv. sedeža (1975) je bil dovoljen

samo en način prejetja obhajila na roko: delavec obhajila mora položiti hostijo na obhajančevo dlan tako, da obhajanec nastavi levo dlan, ki jo podpre z desno dlanjo in nato hostijo vzame z dlani ter jo pobožno zaužije.

Za otroke prvih štirih razredov osnovne šole so škofje določili, naj bi jih obhajali na jezik, razen če jih kateheti zares skrbno pripravijo za obhajanje na roko.

VII

Čas je tekel in prišli smo globoko v kozoprsk. Žito je bilo omlačeno; zatorej smo mislili na drugo, kar je preskrbeti dobremu gospodarju za zimo. Najprej steljo v hlev. Zopet smo morali koso v roke vzeti, tisto kratko, široko koso, s katero se klesti resje in druga goščav po gozdu. Neprijetno delo: kosišče ti je prekratko in kosir tudi vedno odnehava, da ga moraš neprestano nabijati, ker bi ti drugače kosa odletela.

Tudi listje smo grabili, in to je že lažje delo. Grabijo moški in ženske, zatorej je obilo govornice, obilo največkrat prav slabo oblečenih kmečkih dovtipov. Grabljenje hitro teče, godbo pa ti delata lešnikarica in carovec, sedeča v bližini na smreki.

Da se bo pozimi kurilo, smo podrli v bregu pod Kalom deset starih bukev. K sekanju me niso pustili, ker pade drevo nerodno,

če ni prav sekano; ako se pa nerodno postaviš, te lahko veje padajočega debla, če drugega ne, prav občutno opraskajo. Ko je ležala bukev na zemlji, sem jo pa s krivačem klestil in obsekaval uspešneje od Danijela, ki je najrajši dosti govoril in malo delal.

Tako je tekel čas in že so lešniki dozorevali. Robčevina je od dne do dne bolj rumenela, in če si sad iz nje vzel, je bil sajast in rjav. Prihajala so pisma in nič več nisem mogel odlašati z odhodom. Hotel pa sem kot zavzet hribolazec še prej na Blegaš. Ta sicer ni kaj posebnega; če mu pa tičiš ravno v vznožju, bi bila sramota, ko bi staremu prijatelju ne zlezal na plešasto glavo. Skoraj šest tednov sem že tičal na Jelovem brdu in delo me je obsekalo, kakor obseka tesar svoj tram v smrekovem gozdu; bil sem tenak in vitek, da sem lahko lazil po hribih.

Po večerji smo še nekaj časa pri mizi obsedeli. Povedal sem, da

grem zjutraj na Blegaš, češ da že pet let nisem bil gori.

„Oh-ta,“ se je oglasila Meta, „mati, ali grem lahko z njim?“

Mati je bila v vsakem oziru prva inštanca. Odgovoril pa je oče Boštjan:

„Čemu boš hodila? Zate je pre-huda pot, sicer pa tudi doma lahko dobiš kaj potrebnega dela.“ Besedo „potrebnega“ je mož pou-darjal s posebnim naglasom.

Meti se je povесila šobica in prav nič prijazno ni pogledala svojega roditelja. Nasproti dvema ženskama pa gospodar ni prodril, kar je samo ob sebi umevno. Bar-ba ni dolgo premišljevala:

„Čemu bi ne šla? S svojim člo-vekom bo vendar še smela, če jo s sabo vzame. Kar šla bo!“

S tem je bila Boštjanu pravda izgubljena.

Drugo jutro ob osmih sva odšla. V svoji bisagi sem vzel nekaj s sabo, pa ne preveč. Pa ne smete misliti, da sem nosil na nogah visoke nogavice ali pa kake bing-ljajoče hlačice ob kolenih. Vse to se pred Presečnikovo hčerjo ni smelo nositi, ker je bilo grdo in smešno.

Hodila sva po lepih senožetih pod Koprivnikom, kjer rase mno-go leščevja. Tisto leto je bilo ro-dovitno, zategadelj ni čudo, da sva takoj krenila s pota ter lazila od grma do grma. Tekmovala sva, kateri dobi več lešnikov in kateri večjo kobulico. Zmagala je Meta, ki je imela oko kakor veverica in tudi ne manjše spretnosti od ve-verice, če je bilo treba samca ali

pa kobulico upogniti z veje. Pre-kosila me je v vsakem pogledu. Staknila je kobulico, ki je štela osem lešnikov. Žalibog, vmes sta bila dva slaba, katerih jedri sta bili gluhi!

„Ali bo mati vesela,“ se je ba-hala Meta, „ko bo videla moje lešnike! To bo potresve o božiču!“

Ko sva se vrnila na pot, je že iskala dva pripravna kamna, s katerima je trla svoje lešnike. Do-spevši do Kala, ji ni bilo skoraj nič ostalo, tako da je potrla in pozobala še zadnji ostanek re-koč:

„Ej, saj bo letos dosti orehov!“

Na Kalu sva poiskala najprej po vsej Selški in Poljanski dolini sloviti studenec, ki z imenitno svo-jo vodo hladi in krepí potnike na Blegaš. Napolnila sva steklenico, in povedati moram, da je bila po-tem voda na vrhu skoraj še ravno tako mrzla kakor na Kalu pri vrelcu.

S sedla sva krenila ne na strmo pot, temveč na lahno. Ta vodi da-leč naokrog za Blegašem, dokler ne privodi na Mali Blegaš. Pri-jetna je bila ta hoja: povsod ze-leno bukovje, jelke in smreke. Vmes pri tleh so poganjale v ve-likih šopih hudičele (rododen-dron), a ne spominjam se, so li nosile še kak pozabljen cvet ali ne; pač pa se dobro spominjam, da so po bukvah napravljali velik nemir sivkastomodri brglezi, ki so čakali po deblih gor in dol. Če sta se srečala z grahastim plezav-čkom, ki pleza samo gor, dol pa ne more, ga je sivomodri hudob-

než takoj pognal, da se je čulo obilo tankega čivkanja.

Tisti dan sem hotel Meti govoriti o svoji ljubezni ter ji na dolgo in široko razložiti, da mora postati moja žena in da jo bom dal v mesto, kjer se nauči kuhanja in nemške govorice. Kakor vidite, drage dame, sem si bil skoval popoln načrt, ki pa je bil — cesar se takrat še nisem zavedal — ponesrečen in neporabljiv. Planinsko to rožo presaditi v gosposko zemljo, je moralo ostati brezuspešno delo, kar ve najboljše veste. Ali tisti dan na poti okrog Blegaša mi je tičal neusmiljeni ta načrt v glavi in le na priliko sem čakal, da bi ga stresel pred deklico. Pa govôri o ljubezni, če je Meta kar meni nič tebi nič počepnila na zemljo, stolkla sredi pota prav zadnja lešnika ter ju s slastjo shrustala s svojimi belimi zobčki: „Jo, kako so dobri!“

Časih sva se srečala s pogledi; nekaj se je zasvetilo iz njenega očesa, ali vzlic temu je dejala:

„Nikar me tako čudno ne glej!“

Kako naj bi bil torej govoril o svoji ljubezni! Danes je bila zgolj otrok, ki se je veselil, da je smel biti v moji družbi.

Dospela sva do Ajdove rebri. Na desno in levo je bil gozd izsekan. Zategadelj je rasla tam dolga trava, vmes pa vse polno rdečih jagod. Te so bile sicer že vse obrane, ker jih zobljejo ptice in kače; pa se je Meti vendar še posrečilo, da je dobila rastlino, na kateri sta viseli dve rdeči jagodi. Na enem vršičku pa je čepel

majhen, bel cvet. Bila je presrečena: „Eno meni, eno tebi!“ Z ustnicami je odtrgala jagodo, nato pa brez vsake zadrege meni ponudila šopek. Kakor ona, zaužil sem sad, a cvet sem spravil z veliko skrbnostjo v listnico.

„Proč vrzi!“ je zahitela.

„V mestu me bo cvetje spominjalo nate, Meta.“ Nekaj rdečice se ji je prikazalo na licu, vendar stvari ni več omenjala.

Dospевši na Mali Blegaš, se nama je odkril Porezen v svoji dolgočasnosti in odkrila se nama je Črna prst v divni svoji lepoti. Luže na Malem Blegašu so bile suhe in tudi ovac ni bilo, ki se navadno v tolpah pasejo tam. Pred nama se je dvigala visoka glava starega Blegaša.

Ker je danes prvič hodila na goro, se ji je poznalo, da je razočarana. Menila je, da sva že na vrhu, pa sva bila šele na Malem Blegašu. Zdihovala je, no, pa sva sedla in počivala. Po odpočitku sva polagoma lezla navzgor, in sicer po stezah, ki jih je mnogo, pa so vse nezanesljive. Nekaj časa pripravno hodiš, v hipu pa ti zgine steza izpod noge, da sam ne veš kdaj. Nato moraš po gladki travi plezati, dokler ne stakneš druge steze, ki pa te ravno tako slepari kot prejšnja. Utrudljiva je taka hoja.

Med slovenskimi gorami naš Blegaš ni velikan. In ne obdaja ga veličastnost, ki obdaja naše snežnike in ki je že nekoliko deležen sosed Ratitovec. Obdaja

ga samo ponižna lepota skromne slovenske planine, ki ne pozna večnega snega, ne neplodnih mlevov in ne divjih prepadov. Ali vzlic temu v svoji skromnosti stotero poplača truda polno pot, ki si jo moral prehoditi do tratnate njegove strehe. To sva občutila z Meto, ko sva obstala na vrhu. Do svojega sedemnajstega leta je živela v vznožju pod Blegašem, a do danes še ni bila na njem. Če bi po vaseh okoli Jelovega brda povpraševali, bi se takoj izkazalo, da vsaj dve tretjini prebivalstva še nikdar ni bilo na Blegašu. Naši kmetje hodijo pač le tja, kamor jih vodi delo.

Meta se ni mogla oddahnuti, tako so jo bili prevzeli vtisi lepega razgleda. Nebo sicer ni bilo prav jasno in sapa je podila oblake nad vrhom, da so kakor ovce hiteli proti jugu. Gorenjski in kamniški snežniki so se kazali v vsej svoji čistoti. Od Triglava pa do Ojstrice sem ji moral naštetati vse bele očake in navesti njihova imena. Odprl se je svet, o katerem se Meti do danes še sanjalo ni.

Pravijo, da se proti jugu vidi Jadransko morje. Bil sem mnogokrat na Blegašu, ali morja nisem nikdar ugledal. Danes se je daleč tam spodaj nekaj kadilo; vzlic temu je dekle trdovratno trdilo, da natančno razločuje modro morje.

Nato sva se ozrla k strani, kjer leži bela slovenska Ljubljana. Kdor ima dobro oko, lahko opazi ljubljanski grad, ali jaz ga nisem mogel nikdar opaziti. Mogoče pa je, da ga je Meta z bistrim oče-

som vendarle opazila. Spregovorila je:

„Tam je torej Ljubljana, kjer ti stanuješ.“ Zamislila se je in pri tem se je morda zavedala, da v kratkem odidem. Videlo se je, da ji je žalost prepregla obrazek. Zamolklo je vprašala:

„Kdaj spet prideš?“

„Če prej ne, k tvoji poroki, ko se boš možila, Meta. Tisti dan hočem plesati!“

Nevoljno je viknila: „Nič!“ Ta nič je bil vedno dokaz, da je naša Meta huda.

Dolgo je zrla proti jugu, kjer je v svoji domišljiji gledala sinje Jadransko morje. Pri tem mi ni mogla prikriti, da se ji je ob levem očesu utrnila prav drobna solza ter ji lezla po licu. Obrnila se je čisto od mene, da bi ne opazil, kako si je obrisala mokro lice. Pa sem vendar opazil.

Da bi jo premotil, sem jo pozval, da pojdiva gledat, če bi se dobilo še kaj planinskega cvetja. To rase samo na selški strani Blegaša. Ta breg sva torej prehodila in preiskala. Hudičel je bilo vse polno, pa ni bilo cvetja na njih. Prav tako ni bilo murk, katerih je ob priličnem času prav mnogo. Skoraj ni bilo pričakovati uspeha, bilo je že prepozno. „Tu je pa zvezdica!“ je vzkliknila Meta ter res izbrskala iz goste trave zakasnelo, majhno, zelenkasto planiko, ki se časih dobi na Blegašu; kako leto jih je več, drugo leto pa zopet ni nobene. Po daljšem iskanju sva jih še nekaj staknila v travi in Meta je vse skupaj obdržala za

spomin na tisti dan, ko je bila z mano na Blegašu.

Nato sva sedla v eno malih dolinic, ki so značilne za Blegašev vrh. Čas je bilo, da se po dolgi hoji nekoliko okrepčava. S sabo nisva imela bogve kaj. S ponosom lahko izrečem, da nisem nikdar zastopal stališča tistih vedno lačnih in vedno žejnih hribolazcev, ki bi na Kredarico ali na Begunjsčico najrajši s sabo vzeli težko obloženega velbloda.

Pri tej priliki je pokazala Meta vse dobre lastnosti male gospodinjice. Odvezala je ponižno bisazico ter po trati razvrstila z važnim obrazom, kar sva imala s sabo: za vsakega kos črnega kruha, nekaj suhih češpelj in nekaj orehov. Prinesla je tudi dva kamna, da bi mogla orehe tolči. Vmes pa je postavila steklenico, v katero sva bila na Kalu nalovila mrzle studenčnice. „Da bova lažje pila,“ je omenila z veliko resnostjo, „sem vzela repuljico od doma, ker je grdo piti iz steklenice same.“

Tolkla sva orehe ter jedla jedra s črnim kruhom, kar je dobro. Tudi suhe češplje sva jedla s črnim kruhom, kar zopet ni slabo. Hladno vodo pa sva pila iz ene in iste repuljice, in kakor zaljubljen dijak sem pil vedno na tistem mestu, kamor je bila poprej pritisnila Meta rožnata svoja usteca.

Planinski blagor!

Preobdala jo je moč gorskega zraka in oči so ji skupaj lezle. Meta je hotela spati. Napravil sem ji iz bisazice majhno vzglavje nakar je legla in takoj zaspala.

Nad nama so se še vedno podili sivi oblaki proti jugu, da je bilo sonce največkrat zakrito. Sicer pa pekočina ni bila posebno močna, tako da je deklica lahko mirno in dobro spala. Z obrazom je bila proti meni obrnjena in mirno je sopla. Spanje pa ji je bilo prignalo nekaj vročine v glavo, da so se ji delale rože na licih. Bil sem sam z njo na zapuščeni gorski višini! Ko so jo objemali moji pogledi, sem občutil prav živo, da bi bilo skoraj nemogoče, da bi se kdaj ločil od nje. V kratki dobi mojega bivanja na Jelovem brdu sta zrastle najini duši ena k drugi. Pri vsakem delu sva bila skupaj dan za dnem in pravi čudež je bil, če me je Meta za kratek trenutek zapustila. Zatorej me je tu na vrhu Blegaša silno mučila misel, kaj mi je početi. Gotovo, šel sem že skoraj predaleč. Igračkanja z mlado dušo bi tudi sorodništvo, katero je naju vezalo, ne moglo opravičiti. Jezil sem se sam na sebe, da sem mogel tako čisto pozabiti svojih let in da sem se obnašal kakor smešni starec, ki je lazil nekdanj za Suzano, ko se je kopala. Ali vsi ti očitki niso olajšali mojih muk. Ko je tako v ljubki mladosti ležala pred mano in ko je v spanju še celo nekaj besed spregovorila, katerih pa nisem umel, je prihajala moja jeza še silnejša. Videlo se mi je, da sem zagrešil neodpustljiv greh, ko sem motil ravnotežje mlade duše. Kaj naj počnem? Bil bi ji lahko oče, ali sedaj naj jo vzamem? Morda kakor kralj David Moabičanko, da

ga je grela v postelji? Ozrl sem se na vitko telo, ki je tako naravno počivalo na zeleni trati; ali obenem sem si predstavljal, kako bi bilo to telesce, če bi ga vtaknil v tiste smešne cunje, v katere tako radi lezejo naše gospe in gospodične. In kak bi bil ta obrazek, če ga potisnem pod tisto, kar imenujejo gosposke ženske klobuk, ki je vselej nekaj zmečkanega, nekaj pomandranega, nekaj takega, kar ni ničemur podobno, kar je vrhunec neokusnosti in kar, častite dame, pametnega človeka z največjo silo od vas odganja. V taki smešnosti naj bi živela Meta z Jelovega brda; prej nego poteče leto, jo pograbi jetika in jaz naj postanem njen morilec! Z očitkom za očitkom sem obteževal svojo trpečo dušo. Tudi je še mlada in še precej otročja! Ko stopi v pametnejšo dobo, bo sprevidela, da to, kar je vezalo mene na njo, ni bila prava ljubezen. Pride drug, ki zdrami njeno srce, pa bo nesrečna ona in nesrečen postanem tudi jaz, ker se nisem mogel krotiti ob času, ko se je lahko še vse zadržalo. Pričela se mi je oglašati pamet, in ker se vendar nisem hotel docela odpovedati, sem sklenil, da bo najbolje, če počakam leto dni. Ta čas naj se deklica razvije in morda se kmalu zave, da nisem edini moški na svetu. Če me do tedaj pozabi, tudi prav, vsaj sam sebi potem ničesar očitati ne bom imel!

Ko sem pogledal po Meti, je bila odprla temne svoje oči. Neprestano jih je upirala name in do-

zdevalo se mi je, da sipajo iz njih žarki ljubezni in sreče. Ali vendar hočem čakati še celo leto!

Čas je bil, da se odpraviva. Sedaj sva hodila po krajši, ali zelo strmi poti, ki vodi neposredno do Kala. Sonce je še visoko stalo in skoraj ni bilo še čuti živali iz gozda. Ko sva zapuščala tratino, je izmed pečin hreščila jata skalnih jerebic ter se spustila v nižino, da se je videlo, kakor da bi padalo kamenje v dol. Mestoma je bila taka strmina, da sva se, za roko se držeč, spuščala od debla do debla. Tu in tam je zabučal z drevesa divji petelin; čula sva bučanje, a orjaka nama je zakrivalo vejevje. Včasih je zaropotala za njim kokoš, pa je tudi nisva uglekala. Z zdihovanjem sva končno prilezla na Kal, kjer sva se v zapuščeni oglarski lopi odpočila. Prinesla sva vode od studenca ter se okrepčala z njo.

Na sedlu je majhna ravnina, na kateri so takrat rastle štiri smreke v štirikotu in do trideset korakov druga od druge. Meta se je bila odpočila in zatorej se je je polastila zopet otročjost. Smeje se je zaklicala: „Loviva se žiberdaj!“

Že je tičala za smreko in govorila mi je, da naj se postavim za drugo. Ko sem stal pri svojem deblu, je zaklicala veselo: „Žiberdaj!“ Podala se je v beg do bližnjega drevesa. Moja pravica pa je bila leteti počez. Če sem jo prejel, nego se je dotaknila omenjenega bližnjega drevesa, je bil žiberdaj zame dobljen. In res sem

jo ujel. Nosila je podkovane čizme, zato je ni bila prav urna. Obtičala mi je v rokah. Ker pa v hitrici nisem mogel paziti, sem se je dotaknil na nepoklicanem mestu in morda še prehudo. Vsa trda je postala in ihte je zastokala: „To pa nič ni!“ Takoj sem jo izpustil. Ali Meta je gledala s tako grozo name, da sem vedel, da je v tistem trenutku pričela slutiti, da je moški za vsako žensko največja zverina!

„Pojdiva domov!“ je zaječala. Do doma ni spregovorila besedice. Samo sedaj in sedaj me je premerila s plahim očesom, prav kakor bi ne mogla verjeti, da se ji je kaj takega pripetilo.

Skoraj pri vasi sva srečala Luco. Imela je koš ob rami in srp v roki.

„No, Luca, kam pa, kam?“ jo vprašam.

Bolezen se ji je še vedno poznala in bila je kakor suh list, ki je ležal vso zimo pod snegom. Odgovorila je:

„V Kalarjevo dolino grem in požela bom vranje noge. Dosti jih tam raste. Kalar pa je ukazal, da jih lahko požanjam. Za prašiče so pa le dobre.“

Obraz se ji je pričel žareti in nekako slovesno je pričela pripovedovati:

„Gotovo še ne veste, da bo naš Matiček stopil v službo h Kalarju. Komaj sedemnajst let ima, pa bo že za volarja. Tekoj se mi dobro zdi!“

„Kako je pa s Šimnom?“

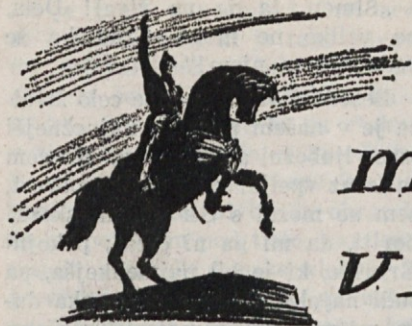
„Šimen, ta je pa žival! Dela, pa veliko ne more. Gradiška še vedno je na njem!“

Beseda žival ali pa še celo živalca je v našem pogorju najnežnejši izraz ljubezni ali sočustva. Ko sem ta izraz vpeljal v slovensko povest, sem se moral s Stritarjem skoraj boriti, da mi ga ni črtal; pokojni Erjavec, ki je bil najmehkejša, pa tudi najplemenitejša slovenska duša, mi pa živali v mojem Tržičanu sploh nikdar odpustiti ni mogel. Niti Stritar niti Erjavec me nista mogla predrugačiti: živalca je naš najnežnejši izraz ljubezni ali pa usmiljenja! —

Luca se je odpravljala: „Vranja noga se sama ne požanje.“ Zopet je z žarečim obrazom ponovila: „To pa vama povem, tekoj sem vesela, da pride fant h Kalarju!“

Občni zbor Sloge

31. marca je bil v prostorih Slomškovega doma 23. redni občni zbor Kreditne zadruge Sloge. Predsednik dr. Anton Šimenc je v svojem poročilu med drugim navajal, da je Sloga letos izdala nov slovenski imenik, dala pobudo za Exposlov in da bo Sloga letos praznovala svojo 30-letnico. Tajnik dr. Angel Kalin je poročal o organizacijskem in združnem delu. Članov ima sedaj 2.473. Nato so spregovorili še blagajnik Janez Amon, nadzornik Marjan Pograje in upravnik Sloge Marjan Loboda.

med nami v Argentini

29. Slovenski dan

Na belo nedeljo, 29. aprila, je bil pod okriljem Zedinjene Slovenije 29. Slovenski dan. Letos je bil v Slomškovem domu, ki sta ga okrasila Ivanka Krušič in Jože Javoršek, Stane Snoj pa je naslikal velik portret škofa Rožmana, pokrajinsko panoramo Žihpolj in geslo letošnjega Slovenskega dneva: „Eno nas družijo“, „Slovenci smo in kristjani“. Te besede je spregovoril škof Rožman na Slovenskem dnevu v Clevelandu 1956. Velika dvorana Slomškovega doma je bila polna že za sv. mašo, ki jo je daroval msgr. Orehar po dviganju zastav in petju himen ter pozdravnih besedah predsednika Slomškovega doma Matevža Potočnika ob zastopstvu vseh slovenskih domov Vélikega Buenos Airesa ter močno skupino mladih v narodnih nošah. Mons. Orehar je v pridigi poudarjal važnost, da poglobimo svoje krščanstvo in okrepimo svojo narodnost v Rožmanovem letu, ki ga praznujemo ob 25-letnici smrti vélikega škofa. Med mašo je ubrano pel ramoški cerkveni zbor pod vodstvom organista Gabrijela Čamernika.

Po skupnem kosilu je bil kulturni program ob 17. uri. Povezovala ga je Helena Loboda. Program je obsegal pozdrav predsednika ZS arh. Jureta Vombergarja, nastop mladinskega zbora Slomškovega doma pod vodstvom Tineta Selana, slavnostni govor Zorka Simčiča, nastop moškega zbora pod vodstvom Jožeta Malovrha in recitacijo mladih Janežičeve Pesmi mladine v režiji Maksa Noseta.

Obletnica v Carapachayu

V nedeljo 6. maja je Slovenski dom v Carapachayu praznoval 24. obletnico blagoslovitve. Praznovanje se je začelo s sveto mašo, med katero je delegat msgr. Anton Orehar poudaril zlasti tole: „Domovi, pomagajte si med seboj! Če kak posamezen dom ne zmore česa, naj mu drugi pomagajo. Tako bo lažji in daljši naš obstoj!“ Po maši je bilo skupno kosilo. Kulturni program se je začel ob pol štirih. Napovedoval ga je kulturni referent doma Tine Kovačič, zajel pa je pozdravne besede predsednika doma Edija Škulja, govor dr. Jožeta Krivca, petje najmlajših (Ani Klemen) in recitacijo

Frana Erjavca in Cankarja (Vilma in Marta Vodnik). Po pesmi Oče, mati... se je začel družaben program.

Občni zbor Našega doma

Na belo nedeljo, 29. aprila, je bil občni zbor Našega doma v San Justu. Že na informativnem sestanku na cvetno nedeljo je odbor podal poročilo o pretekli poslovni dobi. Za stroške popravil ND je odbor organiziral srečolov z glavnim dobitkom avtomobila. Pri volitvah je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik Jože Miklič, podpredsednik Franc Lipar, tajnik Lovrenc Tomažević, namestnik Jože Stante, blagajnik Janez Kržišnik, namestnik Lado Indihar in gospodar Tone Oblak; v širšem odboru so Metka Malovrh, Evgen Urbančič, Ivo Smrdel, Blaž Miklič in Dani Zakrajšek, v nadzornem odboru pa Andrej Selan in Marko Mustar.

Občni zbor Slomškovega doma

V nedeljo 6. maja je Slomškov dom v Ramos Mejiji imel svoj redni letni občni zbor. V začetku l. 84 je imel 478 članic in članov s pripadajočimi otroki. Po poročilih odbora je bil izvoljen novi odbor: predsednik Matevž Potonik, podpredsednika Franc Vester in Joža Marin, tajnik Jernej Tomazin, namestnik tajnika Marijan šušteršič, v gospodarskem odseku: Ivan Makovec, Tone Javoršek, Franc Pergar in Niko Pctočnik, v prosvetnem odseku: Franc šturm, Božo Fink, Jože Hrovat, Marjan Schiffrer in Boris štrfiček, v finančnem odseku: Zdenko Hribar, Tone

Lavrenčič, Franci Tomazin in Tone Marin, v mladinskem odseku: Marjan Loboda, Lojze Lavrič, Vladi in Tone Selan, v prireditvenem odseku: Tone Kastelic, Pavle Novak, Franc Vester, Aleksander Avguštin in Lojze Kočar, v ženskem odseku Joža Marin, Metka Tomazin in Angela Kastelic, v nadzornem odboru Božidar Fink in Herman Zupan.

Romanje v Luján

Letošnje romanje na glavno argentinsko božjo pot v Luján v nedeljo 13. maja je bilo ob 50-letnici prvega slovenskega romanja v to svetišče in ob 25-letnici smrti škofa Rožmana ter je imelo spokorni značaj. Zavoljo argentinskega peš-romanja in zelo mrzlega vremena je bilo med rojaki pred romanjem malo zbežganosti, vendar se je večina rednih slovenskih romarjev le odločila za pot. In romanje je poteklo lepše kot druga leta. Ni bilo navala argentinskih vernikov in bil je lep jesenski dan. Rojakov je prišlo okrog 2500 in vsi so bili zelo zadovoljni.

Romarsko sv. mašo ob 10. uri je daroval msgr. Anton Orehar za žive in rajne Slovence v Argentini. Ljudsko petje je vodila skupina mož in fantov, spremljal na orglah pa organist Gabrijel Čamernik. Več slovenskih duhovnikov je vse dopoldne spovedovalo. V pridigi je mons. Orehar med drugim povdaryl: „Zadoščevati moramo za javno brezboštvo v domovini, zato, ker mora biti tam v javnem življenju Bog odsoten in ker mora Cerkev tiho gledati na pomanjkanje prave svobode pri svojem delovanju. Mi pa postajamo

mlačni, hudi v jeziku, nestrpni v življenju. Tudi mi nismo dovolj previdni pri prebiranju čtiva, tudi nam manjka ljubezni v družinah in v skupnosti.“

Po kosilu je bila ob 13,45 popolnanska pobožnost: najprej pridiga župnika Toneta Ranta, nato procesija iz cerkve, moške in fantje, 4. fantje s kipom lujanske Marije, narodne noše, 4 fantje z okrašeno podobo Marije Pomagaj, ministranti, mons. Orehar s spokornim križem in duhovniki, redovnice, dekleta in žene; po vrnitvi v cerkev so bile pete litanije Matere božje, posvetilna molitev, blagoslov z Najsvetejšim in za sklep pesem Marija, skoz življenje.

Obletnica v San Martinu

V nedeljo 20. maja je Slovenski dom v San Martinu praznoval svojo 24-letnico. Ob pol dvanajstih je v zavodski cerkvi Presvetega Srca mons. Orehar daroval sv. mašo. V pridigi je poudaril zlasti te-le misli: „Poleg drugih lastnosti, ki jih občudujemo na značaju in v življenju škofa Rožmana, je velika odgovornost, ki jo je čutil za svoje življenje in delo. V tem nam je zgled, da mislimo na svojo osebno odgovornost že pri oblikovanju samega sebe, da smo pripravljene na svoje odločitve v verskem in narodnem pogledu. Prav tako čutimo odgovornost v družinski vzgoji, da bodo naši mladi voljni prevzeti tudi delo v skupnosti, kjer vedno bolj odhajajo tisti, ki so doslej nosili odgovornost za skupno življenje, ali pa ne morejo več toliko dela opraviti. Krepiti moramo zanimanje za vzdrževanje naših ustanov, pa naj

gre za krajevne domove, organizacije, šole, liste, ker brez skupne zavzetosti ne bomo mogli vsega tega ohraniti, in smo za njihov obstoj vsi odgovorni.“ Med mašo je pel pevski zbor pod vodstvom Vinka Klemenčiča.

Popoldanski kulturni program, ki ga je pripravila Mirjanka Voršič ml., vodila pa Irena Rupnik, je zajel pozdravno besedo predsednika SD Stanka Zupana, deklamacijo najmlajših učencev na čast raj. škofu Rožmanu, nastop šolskega pevskega zbora pod vodstvom Katice Dimnik, govor lic. Vladimira Voršiča (ki je poudaril zlasti potrebo slovenske zavednosti in medsebojnega razumevanja), nastop Slovenskega pevskega zbora iz San Martina (Vinko Klemenčič) in Willenpartov šaljivi prizor Gringo v režiji Lojzeta Rezlja. Sledil je družabni del ob igranju orkestra Zlata zvezda.

Žegnanje v Slovenski hiši

V nedeljo 27. maja je bilo žegnanje pri naši cerkvi Marije Pomagaj v Slovenski hiši. Letošnje žegnanje je bilo ob 30-letnici Slovenske hiše in ob 10-letnici cerkve.

Kratka kronika Slovenske hiše je ta-le: na cvetno nedeljo 1954: povabilo slovenskih dušnih pastirjev rojakom; 5. julija 1954: podpis kupne pogodbe za zemljišče na Ramón Falcón 4158, Buenos Aires; 14. avgusta 1956: preselitev iz župnijskih prostorov pri sv. Juliji, Victor Martínez 50, v Slovensko hišo; 25. novembra 1956: škof Rožman blagoslovi začasne prostore; 8. julija 1962: začetek gradnje prvega dela Sloven-

ske hiše; 7. maja 1967: blagoslovitev 1. dela; na praznik Kristusa Kralja 1971: povabilo dušnih pastirjev za gradnjo cerkve in 2. dela Slov. hiše; 26. maja 1974: blagoslovitev cerkve in novega poslopja; leta 1980: dokončna dograditev; v adventu 1983: povečanje zemljišča Slov. hiše z nakupom sosednjega zemljišča.

Med sv. mašo, ki so jo z mons. Oreharjem somaševali slovenski dušni pastirji, je pel komorni zbor pod vodstvom Anke Savelli-Gaser. Ob 13 je bilo v veliki dvorani skupno kosilo, ob 15 je mons. Orehar podal obračun o gospodarstvu Slovenske hiše v zadnjem letu; ob 15,30 pa so bile v cerkvi Marije Pomagaj pete litanije Matere božje s posvetilno molitvijo, zahvalno pesmijo in blagoslovom.

Spominska proslava

V nedeljo 3. junija je bila v Slovenski hiši osrednja proslava žrtev II. svetovne vojne in komunistične revolucije, ki jo vsako leto prireja društvo „Zedinjena Slovenija“.

Ob 4 popoldne je bila v cerkvi Marije Pomagaj daritev sv. maše za vse žrtve, ki jo je daroval delegat mons. Anton Orehar s somaševalci, slovenskimi dušnimi pastirji Francem Bergantom, Ladislavom Lenčkom, dr. Juretom Rodetom in Jožetom Škerbcem. Mašni napovedovalec je bil Tinko Lavrič, mašni berili sta brala dr. Marko Kremžar in arh. Jure Vombergar, mašne darove so v imenu borcev prinesli Emil Cof, Nace Grohar, Ivan Korošec in Slavko Urbančič. Med mašo je pel Gallus pod vodstvom dr. Julija Savellija, na

oglah pa je petje spremljala Anka Gaser. Rojaki so napolnili cerkev in skoraj vse dvorišče in večina udeležencev je šla tudi k obhajilu.

Po maši sta pred spomenik padlim na dvorišču Slovenske hiše, ki so ga obdali zastopniki vseh naših ustanov in drugi rojaki, prinesla venec zvezna predsednika mladinskih organizacij SDO in SFZ Marija Zure in Tinko Lavrič, Franci Žnidar je zatrobil pietetno tišino, mons. Orehar pa zmolil molitve za pobite.

V veliki dvorani je nato imel slavnostni pietetni govor lic. Dušan Šušteršič, pri prizoru „Drevo našega rodu raste iz krvi“, ki ga je po spisih dijakov 4. letnika (šolsko leto 1983) Srednješolskega tečaja rav. M. Bajuka o spomilih naših družin na tedanje dogodke priredil dr. Tine Debeljak, so sode ovali Luka in Matevž Debevec, Tine Javoršek, Janez in Stanko Jerebič, arh. Franci Klemenc, Kristina Kremžar, Bogdan Magister, Pavle Marolt, Lučka Podboj, Lučka Poznič, Tomaž Vitrih, Andrej. ka in Marko Vombergar, Aleksander in Martin Žužek. Za sklep so vsi navzoči zapeli „Oče, mati, bratje in sestre...“ Jasen jesenski dan je olajšal tako številno udeležbo.

Nov vicepostulator za Baragovo beatifikacijo

Za vice-postulatorja v procesu beatifikacije božjega služabnika škofa Friderika Baraga je bil 29. marca 1984 z dekretom p. Ant. Cairola, glavnega postulatorja, imenovan dr. Jošt Martelanc, župnik župnije Ljubljana-Sv. Peter.

Novice IZ SLOVENSKE

Teološki tečaj 1984

24. in 25. aprila je bil v Ljubljani in v Mariboru teološki tečaj. Ker je letos 400-letnica prvega prevoda sv. pisma v slovenščino, Dalmatinove biblije, je bil letošnji teološki tečaj posvečen bibličnim témam. Predavali so dr. Marijan Peklaj (Dalmatinova biblija in izročilo), dr. Jože Krašovec (Božja pravičnost med razodetjem, mitom in filozofijo), lic. Milan Holc (Izrek 1 Mojz 3, 15 in protoevangelij), dr. Juri Bizjak (Jobovo pričevanje), dr. France Rozman (Zgodovinska, pravna in teološka razsežnost Jezusovega sodnega postopka pred judovsko oblastjo).

Svetoletno praznovanje zborov ljubljanskih župnij

Pevski zbori ljubljanskih župnij so na 4. postno nedeljo (1. aprila) popoldne v stolnici sv. Nikolaja zapeli 17 zborovskih pesmi, s katerimi so izpovedali „odrešenjsko zgodbo“. Nastop nad 400 pevcev je vodil prof. Jože Trošt. Med posameznimi pesmimi je bral dopolnjujoča besedila igralec Strnad; bila so to sporočila o trpljenju, smrti in vrstajenju Jezusa Kristusa. Z orgelsko improvizacijo

v vstajenjsko razpoloženje je uvedel prof. Primož Ramovš.

Nadškof Turk o položaju vernih v Jugoslaviji

Beograjski nadškof Slovenec Alojzij Turk je v beograjskem študentskem listu „študent“ (21. III. 84) med drugim nanizal nekaj dejstev, ki po njegovem mišljenju zastrupljajo odnose med vernimi in nevernimi člani jugoslovanske družbe: „Mislim, da so eden od virusov, ki zastrupljajo naše odnose, pogoste žalitve vernikov v časnikih, včasih pa izhajajo celo iz ust odgovornih osebnosti. Vernike imajo za kulturno in socialno zaostale, vera pa pomeni znamenje neprosvetljenosti, neznanstvenosti in škodljivosti za družbo...“

Umrli duhovniki

Štefan Varga

5. marca 84 je po daljši boleznii umrl v Domu oskrbovancev v Rakičanu Štefan Varga, biseromašnik in župnik v pokoju. Rodil se je 1897 v Strehovecih, župnija Bogojina, študiral v Sombotelu in bil 1920 posvečen v Esztergomu. Kaplanoval je po

različnih župnijah v Prekmurju, od 1925 je oskrboval Pertočo do 1941. Po tem letu je deloval v madžarski sombotelski škofiji. Veliko je prevajal iz slovenske katehetske in teološko-pastoralne literature v madžarščino. 1972 se je vrnil v domovino in se kot upokojeni župnik naselil v Beltincih, kjer je še pomagal na fari.

Dr. Marijan Dokler

17. marca je po krajši bolezni umrl dr. Marjan Dokler, župnik v špitaliču v Tuhinjski dolini. Rodil se je 1903 v Kranju, študiral teologijo v Innsbrucku, kjer je 1927 dosegel doktorat iz filozofije in bil posvečen. Med kaplanovanjem pri sv. Jakobu v Ljubljani je študiral naprej in 1932 dosegel na ljubljanski teološki akademiji še doktorat iz teologije. Tedaj je bil imenovan za profesorja verouka na Poljanski gimnaziji v Ljubljani. 1948 je moral v zapor za 8 let. Po vrnitvi iz zopora je prevzel župnijo špitalič. Iz špitaliča je skoraj 20 let soupravljal tudi prazno župnijo Motnik. Dokler je bil svojevrstna osebnost med slovenskimi duhovniki: vsestransko izobražen je bil nemiren iskalec lepote, resnice in pravice.

Alojzij Šparovec

5. aprila je po dolgotrajnem trpljenju umrl v Voloskem pri Opatiji duhovnik šparovec. Rojen je bil 1914 v župniji Grosuplje, posvečen v Ljubljani na dan začetka 2. svet. vojne, 6. aprila 41, bil kaplan v župniji Novo mesto—Šmihel, v Črešnjicah, v Trnovem v Ljubljani, 1955 postal

upravitelj župnije Dobrovec, od 1958 pa je za 17 let prevzel župnijo Čatež—Zaplaz. Za božjepotno cerkev v Zaplazu je oskrbel nov tlak in nov strop ter skoro vsa nova okna po načrtih Staneta Kregarja, farno cerkev pa oskrbel z novimi orglami. Parkinsonova bolezen ga je prisilila, da se je umaknil v dom usmiljenih sester v Voloskem.

Alojz Sunčič

7. aprila je v ptujski bolnišnici umrl Alojzij Sunčič, biseromašnik, malonedeljski župnik v pokoju. Rodil se je v župniji Križevci pri Ljutomeru 1894, bil 1918 v Mariboru posvečen. Kot kaplan je služboval pri Sv. Andražu v Slov. goricah, pri Sv. Juriju ob Ščavnici, pri Mali Nedelji, pri Sv. Križu v Rogaški Slatini, pri Mariji Snežni in v škrabah pri Velenju, kot župnik pa v Frankolovem, v Zdolah pri Brežicah in v Mali Nedelji. Povsod je izžareval življenjsko vedrino.

Zasedanje JŠK

Od 3. do 5. aprila je bilo v Zagrebu redno pomladansko zasedanje Jugoslovanske škofovske konference. Največ časa so škofje posvetili tistim točkam, ki zadevajo notranje življenje katoliške Cerkve v deželi. Ocenili so pripravo besedila pastirskega pisma o Cerkvi, ki bo v govorici sodobnega človeka spregovorilo o nalogah in poslanstvu Cerkve. Na zasedanju so škofje tudi dokončali pastoralno navodilo, namenjeno duhovnikom, o zakonskih zvezah med člani različnih veroizpovedi. Novi Za.

konik cerkvenega prava nalaga delnim Cerkvam dolžnost, da si izdelajo posebno območno pravo. Škofje so dobili v roke obsežno gradivo o tem.

Škofje so na seji dobili obvestilo, da je apostolski sedež potrdil njihovo listino o uvedbi stalnega diakonata hkrati s pogoji, ki so jih škofje postavili za opravljanje te cerkvene službe. Pogovarjali so se tudi o listini, ki vsebuje pravice družine in jo je apostolski sedež nedavno objavil. Mostarski škof Žanič je poročal o delu komisije, ki raziskuje dogodke v Medjugorju. Škofje so poudarili, da bodo po izčrpnih preiskavi pristojne cerkvene oblasti povedali svoje stališče.

Zadnji dan so slovenski in hrvaški škofje na ločenih sejah obravnavali še zadeve s svojih področij.

Prof. Stres o razmerah v Jugoslaviji

Beograjska revija Intervju je 2. 3. 84 objavila daljši pogovor s slovenskim teološkim profesorjem dr. Antonom Stresom. Iz Stresovih izjav navajamo nekatere:

„Na Zahodu je Cerkev, žal, v predobrih odnosih z vladajočimi sloji, zato so nižje plasti prebivalstva kakor po pravilu manj verne. Na Vzhodu pa je Cerkev avtomatsko v enakem položaju z vsemi, ki niso del vladajoče birokracije... Pri nas so kmetje in delavci najbolj religiozni del družbe, kar je za socialistične sociologe svojevrsten paradoks, če že ne pohujšanje.

Cerkev je v naši družbi tolerirana, ne pa spoštovana. Kaj navadno

toleriramo? Tisto, kar je slabo, vendar ne v tolikšni meri, da bi nas moglo vznemirjati. Toleriramo, recimo, slab zrak v Ljubljani, toleriramo določen odstotek žveplovega dioksida v zraku, določena biološka onesnaženja... Problem je torej v tem, da bi verniki morali namesto toleriranja doživeti resnično in polno spoštovanje.

Pri nas vlada marksistično prepričanje, da je vera odtujitev in to jo postavlja v čudno luč. Poleg tega se vriva mišljenje, da so verniki kljub vsemu ljudje, ki jim nekaj manjka, ki se niso osamosvojili in zaradi tega ne morejo postati del avantgarde...

Cerkev ne mara ničesar zahtevati v imenu nekakšnih posebnih interesov, še manj privilegijev. Kar zahteva, zahteva v imenu človekovih pravic. Za te pravice je bistveno, da so brezpogojne. Nihče ne more reči: izpolnite najprej te in te pogoje, pa boste dobili pravico do verske vzgoje vaših otrok, pravico do neoviranega izpovedovanja vere, pravico do enakosti in podobno...

Ko govorim o odnosu Cerkve do politike, trdim, da mora biti Cerkev do vsakega sistema kritična; ne pa apologetska, kajti noben sistem ni popoln. Prav tukaj se ločijo pogledi škofa Grmiča in vodstva slovenske Cerkve. Grmič zahteva, da se mora Cerkev opredeliti za našo družbeno ureditev in nagovarjati vernike, naj se vse bolj vključujejo vanjo. Drugi pa so prepričani, da bi to pomenilo novi, tokrat levi klerikalizem, ideologizacijo krščanstva. Če se je Cerkev v zgodovini vezala za en tip

oblasti, to še ne pomeni, da se mora danes vezati na drugega. To bi bila tudi politizacija vere, samo z drugačnim predznakom..." (Družina 13./84).

Žaljiva maškarada

...Sredin televizijski dnevnik je precej na dolgo poročal o pokopavanju pusta in po mojem mišljenju prekoračil vse meje dovoljenega. Pusta so spremljale maske v preoblekah škofov in duhovnikov, pa tudi križ je bil zraven. Ali se vam zdi to še zmeraj kulturno? Gledala sem televizijo v družbi in vsi smo se čutili skrajno neprijetno, ker so se norčevali iz nečesa, kar mi spoštujemo...

Pred leti je bila v Ljubljani v navadi „kmečka ohcet“, ki je privabila mnogo gledalcev, za cilj pa je imela obujanje starih običajev. Zanimivo, da so se pari poročili le na Magistratu, se pravi civilno. Le posamezni so potem sklenili še cerkveno poroko v stolnici. Pa si vendar kmečke ohceti v preteklosti ne moremo zamisliti brez cerkvene poroke. Čeprav je „kmečka ohcet“ hotela oživljati „starodavne običaje“, je gladko spregledalo poroko v cerkvi. Kako to, da pust še vedno pogreva in hudo žaljivo smeši obrede krščanskega obreda?

Vsem tistim, ki se trudijo z „oživljanjem starih navad“ okrog pusta, resno priporočam, naj vendar že enkrat pridejo na civilni pogreb. Morda bodo malo pokusili, kakšne bodo reakcije, če bodo na čelu sprevoda nosili državno zastavo in jo

na koncu zažgali ali vrgli v vodo ali če bodo pogreb vodile maske visokih predstavnikov družbe. Križ pa naj zaenkrat pustijo pri miru. — J. H.

Pripis uredništva: Iz nadškofijskega urada so nam sporočili, da je tudi nadškof Šuštar poslal protestno pismo ljubljanski televiziji zaradi prikazovanja pustnega prizora, ki se je norčeval iz križa. V Družini smo se doslej že večkrat spotikali nad pustovanji, ki z norčevanjem iz verskih simbolov žalijo verska čustva občanov, vendar doslej ni bilo nobenega uspeha. Vsako leto se ponavljajo bolj ali manj iste norčije, neslanosti in žalitve. Najbrž nam manjka še nekaj stopenj do tiste zrelosti, ko bomo znali presojsati, kaj se spodobi in kaj ne, kje so meje norčevanja, in ko se bomo znali tudi ponorčevati, ne da bi žalili. Nezrelost pa so pokazali tudi tisti kristjani, ki so se smejali in ploskali ob mimohodu pustnega sprevoda s križem na čelu, ne da bi se zavedali (ali pač?), da sodelujejo pri sramotenju simbola svoje vere. Ko bi vsi verni ob takšnih norčevanjih demonstrativno odšli, potem bi bil gotovo naslednje leto sprevod nekoliko drugačen...

(Družina 13/1984)

UVOŽENO IZ SLOVENIJE

Mnogo je opic na socialnih vejah.

— — —

Ni dovolj pomeriti s prstom na čelo. Neumnost je treba tudi zadeti.

— — —

Z mletjem na sestankih ne bomo zdobili težav.

KJE JE KAJ

LETO 51

JULIJ 1984

OB	Zlata obletnica (Marko Kremžar)	385
ZLATI	Zlatomašnik msgr. Anton Orehar in njegovih	
MAŠI	šest skrbi (Alojzij Starc)	387
MSGR.	Zlata maša (Vladimir Kos)	391
ANTONA	Pasi moja jagnjeta, pasi moje ovce! (Jože	
OREHARJA	Krivec)	392
	Pismo jubilantu (Julij Savelli)	396
	Pogovor z zlatomašnikom (Jože Škerbec) ..	399
	Zlatomašnik, bod' pozdravljen! (Metka Mi-	
	zerit)	407
	Na njegovi novi maši (Pavle Rant)	409
	Naš slovski Mojzes v Argentini (Marjan	
	Schiffrer)	410
	Na prvi fari v Mengšu (Ivanka Krušič) ...	411
	Kaj mi pomeni msgr. Orehar (Andrej Po-	
	znič)	412
	Najino prvo srečanje (Tine Debeljak)	413
	Hvala vam za zvestobo (Milan Magister) ..	417
	Duhovnik v službi božjega ljudstva (J. R.)	418
	Povečanje prostora Slov. hiše (Stane Hrovat)	420
ŠKOF	Ljubljanski škof (Povzeto po knjigi dr. Ko-	
ROŽMAN	ariča)	421
NOVA		
DUHOVNIKA	Novomašnika Jože Adamič in Branko Jan ..	424
V DRUŽINI	Zakon in spolnost (Vital Vider)	425
	Od spočetja do krsta (Božidar Bajuk)	427
ZA MLADINO	Vsi smo lutke (Živko Kustiž)	430
LEPOSLOVJE	In sedmi dan ugasnejo (Vladimir Kos)	416
	Cvetje v jeseni (Ivan Tavčar)	433
KRONIKA	Med nami v Argentini	440
	Iz Slovenije	444

AÑO 51

JULIO 1984

Uvoženo iz Slovenije: *Malo za šalo...*

Nemogoče je samoupravljati in odločati po lastni presoji, dokler je toliko vplivnih suflerjev.

— — —

Zakaj ni v Sloveniji pralnega praška, žarnic in bencina?

Pralnega praška ni zato, ker ima Slovenija čisto preteklost. Žarnic zato ne, ker je pred njo svetla prihodnost. Bencina pa zato ne, ker gre samo navzdol.

— — —

Sele sedaj, ko je izgubil zobe, je spoznal, da bi moral držati jezik za zobmi.

— — —

Najslabšo pokritost izvoza imamo pri idejah.

— — —

Največkrat je pameten tisti, ki se naredi neumnega.

— — —

Socialne razlike v socializmu razbijajo enoličnost.

— — —

Mednarodne banke so naše največje bogastvo.

— — —

Tovariši! Za odmiranje države ni nujno, da najprej odmrje gospodarstvo.

— — —

Bolj ko mahate z repom, manj je možnosti, da vam stopijo nanj.

— — —

Nekaterim organizacijam združenega dela bi morali odvzeti ta naziv. Vidimo namreč, da niso niti organizirane niti združene in niti kaj prida delovne.

Petletni Péter odpre oboževalcu svoje starejše sestre in ga nekaj časa pazljivo ogleduje.

„Kaj me tako gledaš? Ali je na meni kaj narobe?“ vpraša mladi mož.

„Nič ni narobe,“ odvrne Peter, „hotel sem se le prepričati, če ste res riba?“

„Kako ti pride kaj takega na misel?“

„Zato, ker je pred dobro uro mama rekla moji sestri: Tega Humarja bomo pa na vsak način ujeli na trnek!“

— — —

Profesor vpraša študenta medicine pri izpitu: „Katero je po vašem mnenju najboljše uspavalno sredstvo?“

Študent brez omahovanja odgovori: „Postelja.“

— — —

Škot v restavraciji ženi, ki preučuje jedilni list: „Jedi, ob katerih so visoke cene, so take, ki zelo redijo.“

— — —

Tone in Miha sta v zaporu v isti celici. Miha je dobil pismo; ko ga bere, guba čelo.

„Ali je kaj narobe?“ vpraša Tone.

„Pa še kako!“ pravi Miha. „Žena mi piše, da je sin v šoli padel. Lahko si misliš, kakšna sramota je to za našo družino.“

— — —

„Selimo se in bomo imeli boljše sosede.“

„Mi jih bomo tudi imeli.“

„Se tudi vi selite?“

„Ne, mi ostanemo tukaj.“

DUHOVNO ŽIVLJENJE

SLOVENSKI VERSKI MESEČNIK

Izdaja ga konzorcij (msgr. Anton Orehar); urejuje uredniški odbor. — Odgovorni urednik: msgr. Anton Orehar — Ramón L. Falcón 4158, 1407 Buenos Aires, Argentina. — Registro de la Propiedad Intelectual No. 223.231. — Tiska Vilko s. r. l., Estados Unidos 425, 1101 Buenos Aires, Argentina.

POVERJENIKI

ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires. ZDA: Rev. Julij Slapsak, 6019 Glass Ave., Cleveland, Ohio 44103, USA. Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA. KANADA: Ivan Marn, 131 A Treeview Dr. Toronto M8W 4C4, Canada. TRST: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia. ITALIJA: Zora Piščanec, Riva Piazzutta 18, 34170 Gorizia, Italia. AVSTRIJA: Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

NAROČNINA

Naročnina za leto 1984 ša 1.200.-. DENARNA NAKAZILA NA NASLOV: Antonio Orehar, Ramón L. Falcón 4158, 1407 Buenos Aires, Argentina.

La Vida Espiritual

Revista mensual religiosa eslovena. Editor y director: mons. Antonio Orehar. — Ramón L. Falcón 4158, 1407 Buenos Aires, Argentina. — Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 223.231. — Talleres Gráficos "Vilko" S. R. L., Estados Unidos 425, 1101 Buenos Aires, Argentina.

